

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
W KRAKOWIE

BIULETYN INFORMACYJNY

nr 2

KRAKÓW 2003

Redagują: Elżbieta Budkiewicz, Renata Mroczek, Małgorzata Nahotko.

Adres redakcji: Akademia Wychowania Fizycznego, Biblioteka Główna
31-571 Kraków, Al. Jana Pawła II 78
<http://www.awf.krakow.pl/>.

Oprac DTP i druk: **Dział Poligrafii AWF Kraków**
ul. Śniadeckich 12 B
Zam. nr 119/2003, nakład 100 egz.

Od Redakcji

Zachęcamy wszystkich czytelników do lektury przedwakacyjnego numeru Biuletynu.

*Zapraszamy na stronę internetową Biblioteki Gł. AWF w Krakowie: <http://www.awf.krakow.pl>, z menu należy wybrać: **Biblioteka**.*

*Wszystkim zainteresowanym zagadnieniami związanymi z zasadami oceny pozametrycznej Instytutu Informacji Naukowej w Filadelfii, współczynnikiem bibliometrycznym Impact Factor, Listą Filadelfijską, itd. polecamy artykuł pt. **Problemy oceny dorobku naukowego w Polsce. Cz. II**.*

***Uwaga:** Biuletyn Informacyjny Biblioteki Głównej AWF w Krakowie dostępny jest również w wersji elektronicznej na stronie internetowej Biblioteki (link: Wydawnictwa własne).*

Redakcja

Cierpliwe lato

*W słonecznikach
gra wciąż jeszcze
pszczela muzyka
niżej liczne biedronki
wdzięcznie narzekają
zaś samym dołem
łąkę ujeżdżają
koniki polne*

*Tu kwiat dyni
jakimś cudem
w owoc przechodzi*

*Tu lato cierpliwie
na jesień się godzi*

(Adam Ziemiański, ze zbioru „Ulica ogrodowa”, Kraków, 1996)

*Wszystkim Czytelnikom
życzymy
pięknych wakacji
udanego wypoczynku
i wielu niezapomnianych wrażeń*

Redakcja

ADRES I ŚRODKI ŁĄCZNOŚCI

Al. Jana Pawła II 78, 31-571 Kraków
Tel./Fax (012) 683-15-84
<http://www.awf.krakow.pl>

DYREKTOR mgr Renata Mroczek
Pok. 105, tel. 683-15-15
e-mail: bmroczek@skok.awf.krakow.pl

ZAST. DYREKTORA mgr Sabina Korczala
pok. 110, tel. 683-12-21
e-mail: bkorczal@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ GROMADZENIA I UZUPEŁNIANIA ZBIORÓW
pok. 108 tel./fax 683-15-84
KIEROWNIK mgr Halina Trafiał
e-mail: btrafial@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ OPRACOWANIA I INWENTARYZACJI ZBIORÓW
pok. 110, tel. 683-12-21
KIEROWNIK mgr Sabina Korczala
e-mail: bkorczal@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ INFORMACJI NAUKOWEJ
pok. 106, tel. 683-13-10
KIEROWNIK mgr Elżbieta Budkiewicz
e-mail: bbudkiew@skok.awf.krakow.pl

ODDZIAŁ UDOSTĘPNIANIA, KONSERWACJI ZBIORÓW I MAGAZYNÓW
pok. 104, tel. 683-13-12
KIEROWNIK mgr Bożena Niepsuj
e-mail: bniepsuj@skok.awf.krakow.pl

WYPOŻYCZALNIA Ogólna i Międzybiblioteczna - tel. 683-13-12

INFORMATYK mgr Barbara Balicka
pok. 115, tel. 683-13-47
e-mail: wibalick@cyf-kr.edu.pl

BIBLIOTEKARZ SYSTEMOWY mgr Małgorzata Nahotko
pok. 115, tel. 683-13-47
e-mail: bnahotko@skok.awf.krakow.pl

UWAGA:

W połączeniach wewnętrznych należy opuszczać pierwsze 3 cyfry numerów telefonów.

ARTYKUŁY

Renata Kamińska-Włodarczyk
Bożena Siwiec-Kurczab

Problemy oceny dorobku naukowego w Polsce. Cz. 2

Od czasu wprowadzenia przez KBN (obecnie Ministerstwo Nauki i Informatyzacji) nowych kryteriów oceny dorobku naukowego opartych w dużej mierze na współczynniku wpływu publikacji Impact Factor (IF), wzrosło zainteresowanie wydawnictwami ISI (Institute for Scientific Information) czyli Instytutu Informacji Naukowej w Filadelfii. Szczególnie na popularności zyskała Master Journal List, w Polsce zwana Listą Filadelfijską od siedziby Instytutu oraz wydawnictwo Journal Citation Reports, które obok tytułów czasopism zamieszcza współczynniki bibliometryczne związane z analizą cytowań, m.in. Impact Factor.

Jak wspomniano w pierwszej części artykułu, Instytut został założony przez Eugene Garfielda w 1958 r. i miał za zadanie publikowanie spisów treści wyselekcjonowanych przez siebie czasopism, tzw. Current Contents. Początki były skromne, wydawnictwo obejmowało 200 czasopism z 3 dziedzin wiedzy i liczyło jedynie 32 strony. Szybko okazało się jednak, że idealnie trafiło w potrzeby. Z biegiem czasu Instytut dynamicznie się rozwijał i obecnie posiada swoje biura w 7 krajach świata, zatrudnia 800 osób, a indeksowaniem obejmuje ponad 8,5 tys. starannie wyselekcjonowanych czasopism, wydawanych w 35 językach, w wersjach drukowanych i na nośnikach elektronicznych. ISI jest obecnie potężną instytucją, która zdobyła sobie olbrzymi autorytet na świecie. Oprócz wymienionych wyżej list czasopism ISI wydaje również siedem ukierunkowanych edycji Current Contents, specjalistyczne przeglądy piśmiennictwa, tzw. Focus On: Molecular Medicine, Psychopharmacology, Sport Science & Medicine oraz Veterinary Science & Medicine. Wydawane są też mniejsze indeksy z poszczególnych dziedzin wiedzy, np. Biotechnology Citation Index, czy Neuroscience Citation Index. Powstały także bazy łączące indeksy z różnych dziedzin w większe całości, np. Science Citation Index Expanded (SCIE) czy Web of Science. Głównymi i największymi bazami ISI są trzy bazy cytowań: Science Citation Index (SCI), Social Science Citation Index (SSCI) oraz Arts and Humanities Citation Index (AHCI).

Zgodnie z prawem Samuela Bradforda, które mówi, że trzon światowego piśmiennictwa naukowego w każdej dziedzinie obejmuje tylko niewielką liczbę czołowych periodyków, do których odwołują się niemal wszyscy, można powiedzieć, że wyselekcjonowane przez ISI pod względem ilości cytowań 8,5 tys. czasopism stanowi bazę najważniejszych czasopism na świecie ze wszystkich dziedzin wiedzy.

Wykaz czasopism indeksowanych w głównych bazach ISI (SCI, SSCI, AHCI) jest dostępny tylko w postaci elektronicznej w Internecie na stronie domowej tego Instytutu: <http://www.isinet.com/isi/journals> pod nazwą Master Journal List. Warto wspomnieć, że Lista Filadelfijska jest również dostępna ze strony Biblioteki Głównej AWF w Krakowie (serwis OIN). A co daje przeglądanie Listy? Można odszukać konkretny tytuł czasopisma, skontrolować, czy jest ono na liście, oraz sprawdzić zmiany w danych bibliograficznych, jakie zaszły w ciągu ostatniego roku. Nie ma natomiast możliwości wyszukiwania według kategorii tematycznych, miejsca wydania czy wydawcy. Ta Lista nie zawiera też współczynnika Impact Factor. Anna Pacholska¹ w swoim artykule zwraca uwagę, że właśnie możliwości tematycznego wyszukiwania i wartość czasopisma mierzona IF najbardziej interesują użytkowników. Poruszanie się w obrębie Listy nie jest łatwe, zważywszy liczbę tytułów czasopism w bazie. Inną trudnością, ale też zarazem zaletą jest fakt, że Lista jest „żywa”.

Najogólniej mówiąc czasopisma muszą utrzymywać wysoki poziom, aby trwać na Liście, bo selekcja tytułów jest bardzo ostra. Oczywiście zmiany są spowodowane również przez takie czynniki, jak: wchłonięcie czasopisma przez inne, też będące na Liście, zmianę tytułu, powstanie nowego z połączenia innych pism będących na liście, usunięcie czasopisma z powodu niespełnienia kryteriów czy też zniknięcie tytułu z powodu zawieszenia wydawania czasopisma².

Interesujące będzie zapewne poznanie kryteriów, jakimi posługuje się zespół selekcyjny ISI umieszczając czasopisma na Master Journal List. Otóż, jak wcześniej wspomniano, lista ulega wciąż zmianom w wyniku selekcji periodyków. Zaangażowani są w to profesjonaliści, mający nie tylko dobre przygotowanie bibliograficzne, ale także i wieloletnią praktykę w przeprowadzaniu ocen. W razie potrzeby zasięga się także opinii specjalistów i ekspertów z określonych dziedzin. W wyniku tych postępowań każdego roku (przeglądy i oceny przeprowadzane są raz w roku) niektóre czasopisma są z Listy eliminowane, inne natomiast na niej umieszczane.

Kryteria (standardy), na których oparta jest ocena są następujące:

- Regularność ukazywania się czasopisma zgodnie z podanym rodzajem wydawnictwa i zawsze w tym samym terminie. Wszelkie opóźnienia w ukazywaniu się tytułu skutkują wyeliminowaniem czasopisma z oceny.
- Wydawanie czasopisma zgodnie z międzynarodową konwencją wydawniczą, która wymaga, aby tytuł czasopisma odpowiadał charakterowi zawartości, streszczenia prac były na odpowiednim poziomie, wykaz piśmiennictwa był zgodny z międzynarodowymi ustaleniami, a autorzy artykułów podawali swoje pełne adresy.
- Podawanie w języku angielskim tytułów, streszczeń oraz haseł publikowanych prac. Zalecane są także tytuły angielskie cytowanych pozycji piśmiennictwa. Redaktorzy ISI nie stawiają warunku publikowania całych prac w języku angielskim, ważne, aby było dobre streszczenie. Wartościowe prace mogą być w całości przetłumaczone przez ISI. W Polsce zauważa się wielką fascynację anglosaskim światem naukowym, a co za tym idzie, publikowaniem w języku angielskim. Oczywiście ma to wielkie znaczenie, bo zwiększa się znacznie krąg odbiorców takiej pracy i szansa wyższej oceny publikacji. Takie tendencje obserwuje się na całym

¹ Pacholska A., *Zawartość „Listy Filadelfijskiej”*. Sprawy Nauki 2001 nr 6 s. 18.

² Tamże, s. 18.

świecie, język angielski stał się językiem nauki. Ważne jest jednak, aby teksty angielskie były poprawne. Zdarza się, że prace są tłumaczone przez anglistów, którzy nie są specjalistami w danej dziedzinie i z powodu niezajomości dyscypliny nieświadomie pomniejszają walory tekstu. Na drugim biegunie są zaś nieudolne autorskie streszczenia, które również nie zrobią wrażenia na redaktorach ISI. Stąd wniosek, że w przypadku mało biegłej znajomości angielskiego lepiej publikować w języku ojczystym, a prace uzupełniać perfekcyjnie przygotowanymi streszczeniami.

- Recenzowanie publikowanych prac przez autorytatywnych recenzentów, ocena oryginalności publikacji.
- Regionalna reprezentatywność periodyków, która związana jest z komercyjną stroną wydawnictw ISI. Redaktorzy Instytutu w taki sposób dobierają periodyki do analizy, że bardziej niż kraje reprezentują one określone rejony świata. Stąd pewnie sytuacja, że spośród różnych czasopism o podobnym charakterze i zbliżonym poziomie, ukazujących się w Europie Wschodniej, tylko niektóre są uwzględniane przez ISI.
- Analiza poczytności, która jest trudnym, ale wysoko ocenianym czynnikiem. Poczytność czasopisma mierzona jest wskaźnikami: citation index (indeks cytowań), Impact Factor, tj. wskaźnik częstości cytowania w określonym czasie, czy też immediacy index, określający czas, w jakim artykuł opublikowany w czasopiśmie jest cytowany w piśmiennictwie. Największe znaczenie w tej ocenie ma wskaźnik IF, który urósł do rangi podstawowego kryterium oceny wartości czasopism i publikacji.

Wydaje się, że warto w tym miejscu przytoczyć listę polskich czasopism, które przeszły weryfikację stosowaną przez ISI i znalazły swoje miejsce na Liście Filadelfijskiej. Są to następujące periodyki:

1. Acta Arithmetica
2. Acta Astronomica
3. Acta Biochimica Polonica
4. Acta Biologica Cracoviensia Series Botanica
5. Acta Chiropterologica
6. Acta Neurobiologiae Experimentalis
7. Acta Palaeontologica Polonica
8. Acta Parasitologica
9. Acta Physica Polonica A
10. Acta Physica Polonica B
11. Acta Physiologiae Plantarum
12. Acta Poloniae Historica
13. Acta Protozoologica
14. Acta Societatis Botanicorum Poloniae
15. Acta Theriologica
16. Annales Zoologici
17. Annals of Agricultural and Environmental Medicine
18. Archives of Metallurgy

19. Archivum Immunologiae et Therapiae Experimentalis
20. Biology of Sport
21. Bulletin of the Polish Academy of Sciences – Chemistry
22. Bulletin of the Veterinary Institute in Puławy
23. Cellular & Molecular Biology Letters
24. Chemia Analityczna
25. Control and Cybernetics
26. Fibres & Textiles in Eastern Europe
27. Folia Biologica – Kraków
28. Folia Histochemica et Cytobiologica
29. Folia Neuropathologica
30. Fundamenta Informaticae
31. Fundamenta Mathematicae
32. Inżynieria Chemiczna i Procesowa
33. Journal of Animal and Feed Sciences
34. Journal of Physiology And Pharmacology
35. Medycyna Weterynaryjna
36. Nukleonika
37. Optica Applicata
38. Opto-Electronics Review
39. Polimery
40. Polish Journal of Chemistry
41. Polish Journal of Environmental Studies
42. Polish Journal of Pharmacology
43. Przemysł Chemiczny
44. Reports on Mathematical Physics
45. Studia Mathematica

Kolejnym, szczególnie interesującym obecnie wydawnictwem ISI jest Journal Citation Reports (JCR), które jest pomocne przy dokonywaniu analiz i ocen czasopism. Zawarte w nim współczynniki są obliczane w oparciu o cytowania zamieszczone w poszczególnych periodykach. Journal Citation Reports wydawany jest w dwóch seriach: Science Edition (ukazuje się od 1975 r.) i Social Sciences Edition (ukazuje się od 1977 r.). Początkowo JCR stanowił integralną część Science Citation Index (SCI) oraz Social Sciences Citation Index (SSCI) i wówczas analizował tylko te tytuły czasopism, które wchodziły w zakres wymienionych baz. Od 1989 r. JCR jest samodzielnym wydawnictwem, a od kilku lat udostępnia się go także w formie bazy na dysku optycznym. Od tej pory regularnie zwiększa się liczba analizowanych czasopism. Każdego roku eksperci badają ok. 2000 nowych tytułów czasopism, z czego tylko około 12% trafia do bazy³. Analogicznie – czasopisma, które przestały spełniać wymagane kryteria, są z niej usuwane. Należy zwrócić uwagę, że wydawnictwo to ukazuje się z pewnym opóźnieniem. Najnowsza edycja za 2001 r. ukazała się w połowie 2002 roku i zawiera ponad 5600 tytułów czasopism, w tym 34 polskie. Warto wspo-

³ Wróbel J., Pacholska A., *Baza Journal Citation Reports*. Praktyka i Teoria Informatyki Naukowej i Technicznej. 2000 nr 1 s. 25.

mniej, że w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki Głównej AWF dostępny jest wykaz czasopism JCR (ze wskaźnikami IF) z dyscyplin będących w kręgu zainteresowań pracowników Uczelni.

Czego możemy oczekiwać od bazy JCR? Dzięki niej jesteśmy w stanie uzyskać pełne dane bibliograficzne czasopism, sprawdzić, jakie czasopisma są najczęściej cytowane w interesującym nas periodyku (cited journal) oraz jak jest ono cytowane przez inne czasopisma (citing journal), otrzymać współczynniki charakteryzujące powiązania między cytującymi i cytowanymi czasopismami (impact factor, immediacy index, citing i cited half-life)⁴. Uogólniając można powiedzieć, że JCR skupia się na relacjach i powiązaniach między czasopismami wyrażonych współczynnikami:

- impact factor – to średnia cytowań przypadająca na jeden artykuł z danego czasopisma na przestrzeni ostatnich dwóch lat (inaczej mówiąc jest to stosunek liczby cytowań do liczby artykułów),
- immediacy index – średnia liczba cytowań artykułów z danego czasopisma uzyskiwana w roku jego opublikowania.

Z bazy można nie tylko dowiedzieć się, jaka jest wartość poszczególnych współczynników, ale także zapoznać się z procedurą ich obliczania. JCR daje także różne możliwości wyszukiwawcze. Pozwala na poszukiwania według tytułu czasopisma, dziedziny wiedzy, wydawcy czy kraju, z którego czasopismo pochodzi. Otrzymane wyniki można szeregować według skrótów tytułów bądź malejącego współczynnika IF.

Interesujące wydaje się zamieszczenie pełnej listy polskich czasopism według Journal Citation Reports 2000. Łatwo zauważyć, że tytułów jest mniej niż na Liście Filadelfijskiej, co jest wynikiem stosowania innych kryteriów doboru i skomplikowanej procedury obliczania wskaźników na podstawie danych z dwóch lat poprzedzających.

Polskie czasopisma w JCR⁵:

1. Acta Arithmetica	IF 0,413
2. Acta Astronomica	IF 3,181
3. Acta Biochimica Polonica	IF 0,749
4. Acta Biologica Cracoviensia Series Botanica	IF 0,314
5. Acta Neurobiologiae Experimentalis	IF 0,631
6. Acta Paleontologica Polonica	IF 0,674
7. Acta Parasitologica	IF 0,433
8. Acta Physica Polonica A	IF 0,409
9. Acta Physica Polonica B	IF 0,479
10. Acta Physiologiae Plantarum	IF 0,296
11. Acta Protozoologica	IF 0,737
12. Acta Societatis Botanicorum Poloniae	IF 0,235
13. Acta Theriologica	IF 0,422
14. Archives of Metallurgy	IF 0,152
15. Bulletin of the Polish Academy of Sciences – Chemistry	IF 0,386
16. Bulletin of the Veterinary Institute in Puławy	IF 0,250

⁴ Wróbel J., Pacholska A., *Baza Journal Citation Reports*. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej. 2000 nr 1. s. 25.

⁵ Pacholska A., *Wybrane wydawnictwa ISI wykorzystywane w badaniach bibliometrycznych*. EBIB 2001 nr 29 <http://ebib.oss.wroc.pl/2001/29/pacholska.html>

17. Biology of Sport	IF 0,164
18. Chemia Analityczna	IF 0,689
19. Control and Cybernetics	IF 0,152
20. Folia Biologica – Kraków	IF 0,667
21. Folia Histochemica et Cytobiologica	IF 0,388
22. Folia Neuropathologica	IF 0,258
23. Fundamenta Mathematicae	IF 0,297
24. Inżynieria Chemiczna i Procesowa	IF 0,172
25. Journal of Animal and Feed Sciences	IF 0,472
26. Journal of Physiology and Pharmacology	IF 1,025
27. Medycyna Weterynaryjna	IF 0,151
28. Optica Applicata	IF 0,231
29. Polish Journal of Chemistry	IF 0,575
30. Polish Journal of Pharmacology	IF 0,456
31. Polimery	IF 0,332
32. Przemysł Chemiczny	IF 0,234
33. Reports on Mathematical Physics	IF 0,624
34. Studia Mathematica	IF 0,477

Impact Factor określający merytoryczną wartość publikowanych w polskich czasopismach prac nie jest szczególnie wysoki, mieści się bowiem w przedziale 3,181–0,151, ale z tym wynikiem już jesteśmy w doborowym towarzystwie. A dzisiaj jest to szczególnie ważne, bowiem wartość publikacji to wartość pracownika nauki, instytutu, uczelni, a za tym idą pieniądze w postaci dotacji⁶. Stąd tak szerokie zainteresowanie tym problemem i burzliwe dyskusje na łamach prasy, czasopism naukowych i w Internecie.

Wydaje się, że od tego rodzaju oceny nie ma dzisiaj ucieczki, tak dzieje się na całym świecie, chociaż wskaźnikom daleko do doskonałości, czego świadomy jest sam E. Garfield, założyciel Instytutu w Filadelfii.

Jak zauważył Adam Bartkowski⁷, jedynie przez publikacje naukowcy mogą przekazać swoją wiedzę, wyniki badań czy naukowych przemyśleń. Publikacje są podstawowym składnikiem dorobku uczonego. Oczywiście liczba opublikowanych prac może być miarą produktywności naukowca czy instytucji (choć ilość nie zawsze przechodzi w jakość), natomiast ilość cytowań stanowi miarę wpływu danej publikacji na innych naukowców oraz rozwój wybranych obszarów nauki. Czy jednak i na ile można stosować wskaźniki w celu oceny wartości prac naukowych, a tym samym oceny pracowników nauki? Ten problem wywołuje kontrowersje i fale burzliwych dyskusji. Przedmiotem krytyki jest cały wachlarz problemów związanych ze stosowaniem IF jako kryterium oceny – od całkowitego zaprzeczenia zasadności jego stosowania, poprzez krytykę stosowania IF w ocenie poszczególnych pracowników nauki czy instytucji przy uznaniu jego zastosowania w ocenie poziomu nauki w danym kraju czy danej dziedzinie, po krytyczną, szczegółową ocenę indeksów cytowań oraz współczynnika IF pod kątem wynikających z użycia wskaźnika możliwości błędnych ocen.

⁶ Machalska-Garbacz A., *Podaj swój wskaźnik!* Forum Akademickie. 1999 nr 5 s. 31.

⁷ Bartkowski A., *Jak cię widzą tak cię piszą, czyli: czy i kiedy analiza cytowań jest wiarygodnym i efektywnym narzędziem oceny aktywności naukowej?* Zagadnienia Naukoznawstwa 2000 nr 4 s. 550.

Wielu autorów przestrzega przed sytuacją, w której naukowiec, zamiast szukać nowych rozwiązań, całą energię będzie przeznaczał na starania o umieszczenie swej publikacji w czasopiśmie o wysokim IF⁸.

Nawet twórca ISI E. Garfield przyznaje, że nierzadko opinia uczonych na temat danego czasopisma różni się wyraźnie od oceny wynikającej z tabeli IF. Różnice zaznaczają się zwłaszcza w przypadku najmniejszych i największych wartości współczynnika. Również autorzy JCR w instrukcji obsługi elektronicznej jego wersji przestrzegają, by nie zdawać się wyłącznie na liczbę cytowań, która zależy od wielu czynników, jak: język publikacji, parametry wydawnicze (format, objętość), terminarz wydawniczy (publikacje z pierwszych numerów mają większe szanse na cytowanie w tym samym roku), rodzaj publikacji, czas, jaki minął od opublikowania, zmiana tytułu, (przez pierwszy rok po zmianie nie oblicza się IF), zaprzestanie lub czasowe zawieszenie wydawnictwa. A. Machalska-Garbacz⁹ uważa, że należy interpretować cytowania jako miernik oddziaływania na społeczność naukową. Do oceny wyników działalności naukowej ludzi czy nawet instytucji należy podchodzić ostrożnie. Wielu naukowców ma bardzo negatywnie podejście do traktowania IF jako kryterium oceny. Zbigniew Żmigrodzki¹⁰ wypowiada się całkowicie przeciw wszelkim klasyfikacjom, kategoryzacji i rankingom. Uważa, że te, pochłaniając wiele czasu i pieniędzy, nie dają efektów merytorycznych ani też finansowych, jednocześnie preferują jedne placówki i uczonych, odbierając szanse innym. Poważne zarzuty wobec przyjmowania w Polsce zachodnich systemów ocen przedstawił Ryszard Tadeusiewicz¹¹. Uważa on, że błędem politycznym i merytorycznym jest „fetyszyzowanie” przez KBN publikacji zagranicznych, a zwłaszcza Listy Filadelfijskiej. Negatywnie ocenia też samą Listę w zakresie nauk stosowanych. Zarzuca autorom zestawienia zamieszczanie merytorycznie błędnych streszczeń oraz tłumaczeń artykułów na tematy techniczne. Oprócz tego oceny, opierając się na retrospektywnych wskaźnikach ilościowych, nie są wiarygodne dla dyscyplin awangardowych, nowych, jeszcze pozbawionych obszernych bibliografii, a dla rozwoju techniki najważniejszych. W wyniku tego na listach rankingowych dyscypliny tradycyjne, którymi zajmuje się wielu naukowców, wyprzedzają te, które są nowe, znajdują się w kręgu zainteresowań małych grup pozbawionych tradycji, lecz za to niezwykle kreatywnych młodych ludzi. Profesor Tadeusiewicz podkreśla, że wskaźniki takie jak IF tak naprawdę niczego nie mierzą, a zwłaszcza w kategoriach jakościowych, które w nauce są najważniejsze. Autor krytykuje zwłaszcza pęd do drukowania artykułów w czasopiśmie zagranicznych z wysokim współczynnikiem oddziaływania. Uważa za błąd polityczny publikowanie polskich osiągnięć badawczych z zakresu nowoczesnej techniki w zagranicznych czasopiśmie, co może spowodować w sytuacji walki konkurencyjnej wykorzystywanie osiągnięć naszych naukowców za granicą, zamiast w Polsce, która wykształciła uczonych i zapewniła im warunki do pracy badawczej. Z tego powodu nakłady na badania naukowe mogą nie przynosić wymiernych korzyści, gdyż osiągnięcia polskiej myśli technicznej mogą być wykorzystane, ale poza grani-

⁸ Machalska-Garbacz A., *Podaj swój wskaźnik!* Forum Akademickie. 1999 nr 5 s. 32.

⁹ Machalska-Garbacz A., *Podaj swój wskaźnik!* Forum Akademickie 1999 nr 5 s. 33.

¹⁰ Żmigrodzki Z., *Kategorie, rankingi.* Forum Akademickie 1998 nr 10 s. 24.

¹¹ Tadeusiewicz R., *Brylanty armatnie.* Forum Akademickie 1998 nr 10 s. 22.

cami Polski. Jarosław Świdorski¹² podsumowując referat wygłoszony na konferencji stwierdził, że prace naukowe, począwszy od pewnego poziomu (ściślej – prace naprawdę naukowe), nie powinny podlegać bieżącej ocenie, gdyż określenie ich prawdziwej wartości będzie możliwe dopiero po wielu latach i na tle wydarzeń, których nie da się nawet przewidzieć. Świdorski wskazuje na niedokładności systemu nauki w Polsce i upatruje w nim przyczyny jej słabości. Zdaje sobie sprawę, że na podstawie ocen rozdziela się środki finansowe na rozwój badań, a więc upomina się o jasne i jednoznaczne oceny. Marszakowa-Szajkiewicz¹³ uważa, że wskaźniki mogą jedynie służyć do oceny samego czasopisma z wąskiej dziedziny wiedzy, a wykorzystywanie ich do oceny publikacji autora jest błędem. Według autorki pracy do oceny publikacji może służyć liczba cytowań, natomiast przy ocenie naukowca należy uwzględnić kilka wskaźników, jak: liczba wszystkich publikacji (nie tylko z czasopism z bazy ISI), suma cytowań (na podstawie baz ISI oraz baz lokalnych), średnia liczba przypisów na cytowaną publikację i inne.

Andrzej Ziabicki¹⁴ w swoim referacie podkreśla, że miarą „jakości publikacji” nie jest wcale występowanie czasopisma na Liście Filadelfijskiej, ponieważ, jak się okazuje, znajdują się na niej z reguły wszystkie czasopisma amerykańskie (niektóre o niskim poziomie) i nie zawsze konsekwentnie wybrane czasopisma zagraniczne. Uważa, że niezbyt dobrą miarą jest też IF. Autor preferuje miarodajną ocenę specjalistów w danej dziedzinie. Jeśli chodzi o dorobek naukowy, to autor referatu jest zdania, że ocena jednowskaźnikowa nie daje wiarygodnej informacji. Zdecydowanie preferuje systemy wielowskaźnikowe. I tak, jako wskaźniki dorobku badawczego proponuje: liczbę publikacji w czasopismach światowych i o zasięgu regionalnym, liczbę wydanych podręczników, skryptów, wykłady, liczbę wypromowanych dyplomantów, nagrody naukowe, stopnie naukowe, udział w komitetach i władzach organizacji naukowych, liczbę cytowań, a także referaty i wykłady plenarne na prestiżowych konferencjach naukowych. Ziabicki stwierdza jednak, że ocena globalna, choć bierze pod uwagę więcej składników, będzie również arbitralna. Niektórzy autorzy, jak np. A.K. Wróblewski¹⁵ oraz A. Bartkowski¹⁶ proponują wykorzystanie IF do oceny poziomu nauki w danym kraju czy w danej dziedzinie (w skali makro, tam gdzie działają prawa wielkich liczb), z ostrożnością w danej instytucji, nie polecają stosowania tego współczynnika do oceny osiągnięć poszczególnych badaczy. Właściwie chyba każdy ma jakieś wątpliwości przy wykorzystaniu, jakby nie było, sztucznego wskaźnika, nie uwzględniającego przecież wszystkich elementów wartości publikacji.

Ciekawe zjawisko zaobserwowano na Węgrzech w latach 90-tych, kiedy to wprowadzono preferencje dla naukowców publikujących w czasopismach zagranicznych. Zagroziło to upadkiem czasopism krajowych, ale przede wszystkim skierowało stru-

¹² Świdorski J., *Sposoby oceny działalności naukowej i ich praktyczne zastosowanie w elektronicznej*. Referat z konferencji zamieszczony w Internecie.

¹³ Marszakowa-Szajkiewicz I., *W naukowym klubie*. Forum Akademickie 2000 nr 6 s. 30.

¹⁴ Ziabicki A., *Ocena dorobku i reputacji naukowej indywidualnych uczonych i zespołów badawczych*. Referat zamieszczony w Internecie.

¹⁵ Wróblewski A. K., *Ostrożnie z tym współczynnikiem*. Forum Akademickie 1998 nr 7 s. 52

¹⁶ Bartkowski A., *Jak cię widzą tak cię piszą, czyli: czy i kiedy analiza cytowań jest wiarygodnym i efektywnym narzędziem oceny aktywności naukowej?* Zagadnienia Naukoznawstwa 2000 nr 4 s. 551.

mień publikacji do czasopism o niezbyt wysokim poziomie, ale wydawanych za granicą. Pojawia się tutaj już wcześniej sygnalizowany problem wykorzystania osiągnięć naukowców poza granicami kraju, który badania sfinansował. To kolejny argument, aby nie dać się zwariować i szukać złotego środka, który oczywiście znaleźć najtrudniej.

Kolejny problem to trudność w ocenie badaczy z różnych dziedzin wiedzy i porównywanie ich dokonań. Błędem jest, gdy klasyfikuje się uczonych biorąc za podstawę średni IF czasopism, w których publikują, bez zwracania uwagi na to, czy ich prace są w ogóle cytowane. Wskaźniki zmieniają się w czasie, ulegają fluktuacjom, niezależnym od wartości samych prac. Mają one również pewne ograniczenia wynikające z błędów mogących pojawić się w samych bazach danych ISI oraz w trakcie przetwarzania danych.

Analiza cytowań między innymi całkowicie pomija nieformalne wzajemne oddziaływania naukowców poza obiegiem informacji w czasopismach. Autorzy pomijają też prace włączone do kanonu nauki, których wpływ na daną pracę wydaje się oczywisty (pominięcie przez inkorporację). Często też cytuje się prace najnowsze przy jednoczesnym pominięciu wcześniejszych publikacji źródłowych (citation amnesia). Częstym procederem jest też przypisywanie prac zespołowych temu z autorów, który jest najbardziej znany. Niektórzy przeciwnicy oceny poprzez wskaźniki cytowań zwracają uwagę na możliwość manipulowania danymi poprzez samocytowanie, czyli odwoływanie się autora do własnych publikacji oraz poprawianie wskaźnika cytowań wewnątrz określonej grupy badaczy poprzez „kręgi wzajemnych cytowań”. Zwolennicy zaś traktują samocytowania jako wyraz ciągłości procesu badawczego i wykazują (Garfield) niewielkie możliwości podnoszenia wartości wskaźników przez samych autorów, gdyż większa liczba własnych prac często pociąga za sobą obniżenie ich jakości i zmniejsza szansę na dalsze cytowania. Niektórzy autorzy odwołują się do artykułu, który wzbudził ich sprzeciw i chcą go skrytykować. Artykuł polemiczny może podnieść cytawalność krytykowanego autora (cytowanie negatywne). Błędy stąd wynikające są jednym z najczęściej dyskutowanych zagadnień związanych z własnością danych wykorzystywanych w analizie cytowań. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na konieczność bardzo ostrożnego podchodzenia do powszechnie stosowanych kryteriów naukometrycznych i na konieczność (opartej na wielu kryteriach) wszechstronności przy dokonywaniu ocen indywidualnych. Typowym przykładem takich problemów może być obserwowana zawodność kryterium liczby cytowań. Bardzo liczne bywają cytowania publikacji zawierających błędne wyniki (cytowania negatywne), a także cytowania publikacji niekoniecznie najwartościowszych, ale zauważonych jednocześnie przez wielu autorów z różnych środowisk. Ogromne, a zarazem mocno krzywdzące perturbacje mogą wywołać takie czynniki, jak pojawienie się nowej metody, nowego urządzenia czy sformowanie się wieloosobowego, często międzynarodowego zespołu badaczy, działającego przez krótki okres czasu. Można przytoczyć przykłady, gdy wymienione wyżej zjawiska spowodowały prawdziwą lawinę cytowań „znajomych przez znajomych”, gdy naukowiec piszący normalnie kilka publikacji rocznie zaczyna uczestniczyć w takim samym czasie w kilkudziesięciu (rekordzista nawet do stu) naukowych doniesieniach. Przy porównywaniu niewielkich zespołów może to doprowadzić do chwilowego „przeinwestowania” jednego zakładu, a jednocześnie do

upadku innych. Wielu autorów porusza ten problem, m.in. Adam Bartkowski¹⁷. Zwolennicy IF używają argumentu, że jeśli praca jest w ogóle cytowana, to znaczy, że była impulsem do rozwoju nowych prac, świadczy to też o popularności samego tematu, natomiast prace rzeczywiście słabe są przez innych badaczy raczej ignorowane.

Krytykowane jest zachwianie proporcji między ilością cytowań, a właściwym znaczeniem artykułów. Wymienia się np. nadmierne cytowanie publikacji opisujących metody badawcze, co prowadzi do nieuzasadnionego uprzywilejowania autorów tych publikacji. Z drugiej strony częste cytowanie prac metodologicznych może oznaczać, że są one użyteczne dla większej grupy badaczy. Również nadmiernie cytuje się artykuły przeglądowe, podsumowujące dorobek w danej dziedzinie, w porównaniu do publikacji źródłowych, które często są trudniej dostępne, np. publikacje stare, niskonaładowe, drogie lub niedostępne ze względu na język autora. Ponieważ konstrukcja indeksów cytowań nie umożliwia określania rodzaju cytowanej pracy, więc na ogólną ich liczbę mają również wpływ cytowania listów do redakcji, komentarzy redakcyjnych czy doniesień, co może powodować uprzywilejowanie czasopism mających duże działy korespondencji. Andrzej Kajetan Wróblewski¹⁸ wiąże to zjawisko z pewną niekonsekwencją związaną z błędnym obliczaniem samego IF. Otóż do liczby wszystkich artykułów publikowanych w danym czasopiśmie w ostatnich dwóch latach (liczba z mianownika) zalicza się jedynie artykuły i recenzje, podczas gdy liczba wszystkich cytowań w danym roku publikacji zamieszczonych w tym czasopiśmie w ciągu dwóch lat poprzedzających cytowania (liczba z licznika) uwzględnia wszystkie cytowania łącznie z listami, komentarzami redakcyjnymi, które są na ogół często i szybko cytowane. Powoduje to sztuczne podnoszenie wartości współczynnika IF (np. duży IF Nature czy Science ze względu na dział listów). Okazuje się więc, że właściwie obliczony wskaźnik IF dla niektórych czasopism jest znacznie mniejszy. Dużym błędem jest też rzadkie ujmowanie w bibliografiach nauk technicznych, a zwłaszcza literatury patentowej. Negatywnie pod tym względem ocenia Listę prof. Tadeusiewicz. Zauważa on też, że cytowania nie nadają się do identyfikowania nowych frontów badawczych, że często prawdziwe odkrycia początkowo nie są zauważane, a więc cytowania mają charakter retrospektywny.

Wielu uczestników dyskusji podnosi problem braku możliwości porównywania różnych dziedzin. W poszczególnych dziedzinach wiedzy panują różne zwyczaje jeśli chodzi o liczbę publikacji, liczbę pozycji cytowanych w przeciętnej pracy czy średnią liczbę cytowań jednej pracy. A.K. Wróblewski¹⁹ porównuje prace z biochemii i biologii molekularnej, w których średnia liczba cytowań wynosi 45 przy przeciętnym wieku cytowanych artykułów równym 7 lat z pracami matematycznymi, w których liczby te wynoszą odpowiednio 15 cytowań i 20–30 lat. Na IF w danej dziedzinie wpływa też liczebność środowiska naukowców publikujących w czasopismach oraz zakres dyscypliny – czy jest wąska, czy rozległa, klasyczna czy aktualnie modna. To wszystko powoduje, że nie można bezpośrednio porównywać bezwzględnej liczby publikacji

¹⁷ Bartkowski A., *Jak cię widzą tak cię piszą, czyli: czy i kiedy analiza cytowań jest wiarygodnym i efektywnym narzędziem oceny aktywności naukowej?* Zagadnienia Naukoznawstwa 2000 nr 4 s. 552.

¹⁸ Wróblewski K. A., *Ostrożnie z tym współczynnikiem*. Forum Akademickie 1998 nr 7 s. 53.

¹⁹ Wróblewski K. A., *Ostrożnie z tym współczynnikiem*. Forum Akademickie 1998 nr 7 s. 52.

i cytowań pomiędzy różnymi specjalnościami. Największy IF mają czasopisma o charakterze ogólnym, mające w związku z tym szeroki krąg odbiorców, a co za tym idzie, dużo cytowań, gdy tymczasem w czasopismach specjalistycznych można znaleźć artykuły bardziej wnikliwe i rzetelniej traktujące poruszane zagadnienia.

Bazy danych ISI mają też wiele ograniczeń natury technicznej, które mogą być źródłem odchylenia wyznaczanych wartości wskaźników. Jednym z nich jest podawanie nazwiska tylko pierwszego autora pracy w przypadku prac zespołowych czy napisanych przez kilku autorów, a więc część publikacji, w których naukowiec jest drugim lub dalszym współautorem nie jest uwzględniona. Powoduje to trudności przy ocenie dorobku naukowców, nie można jej przeprowadzić w sposób automatyczny na podstawie wykazu cytowań. Trzeba posiadać pełną bibliografię prac osoby, której analiza jest przeprowadzana²⁰. Indeksy cytowań zawierają cały szereg błędów. Błędy w zamieszczonych w czasopismach bibliografiach są automatycznie przepisywane do bazy cytowań. Brak ustalonej pisowni prowadzi do powstawania wielu wersji nazw instytucji. Duże zamieszanie w bazach powodują synonimy, czyli różne wersje nazwy opisującej tą samą kategorię oraz homonimy, czyli takie same nazwy opisujące różne kategorie. Szczególnie gdy homonimia dotyczy nazwisk autorów – nie są rozróżniani autorzy o takich samych nazwiskach. Niestety związane z tym problemy nie zostały jeszcze technicznie rozwiązane. Jednak aby uniknąć tak poważnych błędów analiza czasopism musiałaby być o wiele dokładniejsza niż indeksy ISI.

Warto wspomnieć, że aż 95% artykułów z czasopism indeksowanych w bazach ISI jest publikowane w języku angielskim. Pozostałe muszą mieć angielski tytuł, streszczenie i słowa kluczowe. Rodzi się pytanie, czy jest to wymóg naszych czasów, aby naukowcy z różnych krajów mogli porozumiewać się między sobą międzynarodowym językiem, czy też bazy ISI zostały opanowane przez wielkie ośrodki naukowe krajów posługujących się tym językiem?

Na pewno samo publikowanie w języku angielskim daje większe prawdopodobieństwo cytowania pracy niż duża wartość merytoryczna artykułu napisanego w innym języku. Potwierdzają to np. wyższe wskaźniki IF uzyskiwane przez uczonych francuskich w anglojęzycznych czasopismach międzynarodowych od publikowanych w języku francuskim. Jednak samo publikowanie w języku angielskim nie wystarczy do osiągnięcia wysokiej liczby cytowań. Przykładem mogą być artykuły uczonych hinduskich, które, choć wydawane w dużych ilościach i w języku angielskim, nie są często cytowane. Świadczyłoby to o faworyzowaniu wielkich centrów naukowych i krajów z czołówki światowej nauki i jednocześnie dyskryminacji pozostałych. Adam Bartkowski²¹ tłumaczy te zjawiska warunkami rozwoju nauki, a także tym, że obecnie tylko kraje bogate i największe ośrodki naukowe są w stanie zdobyć fundusze na prowadzenie badań i dlatego też mają one większe osiągnięcia naukowe. Niektórzy polscy autorzy krytycznie oceniają zjawisko „monopolizacji językowej” świata nauki. Edmund K. Prost:²² uznaje za działanie jednostronne i uproszczone ocenianie wartości

²⁰ Pacholska A., *Wybrane wydawnictwa ISI wykorzystywane w badaniach bibliometrycznych*. EBIB 2001 nr 29 <http://ebib.oss.wroc.pl/2001/29/pacholska.html>

²¹ Bartkowski A., *Jak cię widzą tak cię piszą, czyli: czy i kiedy analiza cytowań jest wiarygodnym i efektywnym narzędziem oceny aktywności naukowej?* Zagadnienia Naukoznawstwa 2000 nr 4 s. 554.

²² Prost K. E., *Ocena wartości czasopism i publikacji*. Forum Akademickie 2000 nr 7–8 s. 44.

naukowej publikacji pod kątem miejsca publikowania z priorytetem dla periodyków angielskojęzycznych. Uważa, że większość polskich czasopism naukowych powinna publikować artykuły w języku polskim, z zachowaniem zasad zamieszczania tytułu, streszczenia i słów kluczowych w języku angielskim. Stwierdza, że wartość merytoryczna publikacji, oryginalność problemowa i nowoczesność metodyczna będą zauważone na forum międzynarodowym.

Wielu ludzi nauki nie zgadza się ze stosowaniem wskaźników cytowalności do oceny prac naukowych i osiągnięć naukowców. Liczne wady i niedociągnięcia są surowo oceniane i poddawane krytyce. I jest to pozytywne zjawisko, gdyż trzeba sobie zdawać sprawę z umowności współczynników oraz niebezpieczeństwa powstania błędów w ocenie. Statystyczny charakter badań bibliometrycznych, zwłaszcza gdy dotyczą rozbudowanych baz danych, w dużym stopniu niweluje wpływ błędów w bazach ISI na ogólną ocenę państw, dziedzin czy dużych ośrodków naukowych. Tam, gdzie ocena dotyczy mniejszych instytucji czy poszczególnych uczonych na wszelki wypadek powinno się posilkować innymi, bardziej indywidualnymi metodami ocen, np. oceną grupy ekspertów w tej dziedzinie, którą zajmuje się oceniany (tzw. „peer review”). Przyczyną sceptycyzmu związanego ze stosowaniem metod jakościowych, szczególnie w odniesieniu do oceny osób jest brak jasnych zasad cytowania, czyli ustaleń jak i kiedy należy cytować oraz trudności w rozpoznawaniu powodów cytowania.

Sam Garfield stwierdził, że analizy cytowań nie są doskonałe, ale nic lepszego nie wymyślono. Istnieje tendencja do stosowania matematyki w porządkowaniu różnych dziedzin nie matematycznych, np. bibliometria czy naukometria. Bibliometryczne metody badawcze pozwalają na duży stopień obiektywizmu, co jest niezwykle ważne choćby przy dotowaniu najbardziej obiecujących badań naukowych czy też zarządzania nauką. Badania indeksów cytowań wykazały, że zdecydowaną większość stanowią cytowania o charakterze akceptującym (cytowania negatywne są w mniejszości), a więc liczba cytowań tak naprawdę wskazuje na pozytywną ocenę danego artykułu przez społeczność naukową.

Przeprowadzono wiele badań, których wyniki wykazują jednak dużą zgodność między liczbą cytowań a jakością publikacji mierzoną innymi metodami, jak np. ocena ekspertów, liczba i ranga nagród autora czy prestiż macierzystej placówki naukowej. Na przykładzie wskaźników cytowań noblistów Sher i Garfield udowodnili wysoką korelację między liczbą cytowań a jakością publikacji i prestiżem autorów, gdyż wskaźniki IF noblistów okazały się nieprzeciętnie wysokie.

Dostępne w wersji elektronicznej bazy ISI pozwalają na szybkie wyszukiwanie w ogromnym zbiorze dokumentów. Dzięki nim możliwe jest wykonywanie analiz porównawczych dziedzin, ośrodków naukowych, krajów, a także grup badawczych i poszczególnych naukowców (choć wówczas jest to utrudnione z powodu opisanych wyżej ograniczeń) i ich wpływu na naukę w skali globalnej. Zaletą analiz jest szybkość ich wykonywania oraz stosunkowo niskie koszty.

Rosnącą popularność wydawnictw opracowywanych w Filadelfii potwierdzają pracownicy OINT Politechniki Wrocławskiej, która prenumeruje bazy ISI od wielu lat i na zamówienie sporządza zestawienia i analizy w oparciu o te wydawnictwa. Wprowadzenie systemu oceny nauki w Polsce na pewno przyczyni się do jeszcze większego zainteresowania bazami ISI.

Do list rankingowych, bo przecież zarówno Listę Filadelfijską jak i czasopisma JCR tak można nazwać, też trzeba się przyzwyczaić. Zgodnie z tym, co przed laty zauważył naukoznawca Derek de Solla Price, co 10–15 lat podwaja się liczba publikacji, przeglądów naukowych, absolwentów wyższych uczelni i uczonych oraz instytutów naukowych. Co 20 lat podwaja się liczba ważnych odkryć i publikacji o wysokiej wartości²³. W takiej sytuacji trzeba zdać się na fachowców i przygotowane przez nich zestawienia, które pomogą wybrać tytuły z „pierwszej ligi”, w których warto publikować. A Impact Factor po prostu trzeba polubić wraz z jego wadami i zaletami.

Literatura:

1. Bartkowski A., *Jak cię widzą tak cię piszą, czyli: czy i kiedy analiza cytowań jest wiarygodnym i efektywnym narzędziem oceny aktywności naukowej?* Zagadnienia Naukoznawstwa 2000 nr 4 s. 549–571
2. Machalska-Garbacz A., *Podaj swój wskaźnik!* Forum Akademickie 1999 nr 5 s. 31–33
3. Marszakowa-Szajkiewicz I., *W naukowym klubie.* Forum Akademickie 2000 nr 6 s.29–31
4. Nowosad T., *Informacyjny opus profesora Eugeniusza Garfielda.* Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 1997 nr 1–2 s. 40–42
5. Pacholska A., *Wybrane wydawnictwa ISI wykorzystywane w badaniach bibliometrycznych.* EBIB 2001 nr 29
6. Pacholska A., *Zawartość Listy Filadelfijskiej.* Sprawy Nauki 2001 nr 6 s. 18–19
7. Popinigis J., *Pierwszy ranking Akademii Wychowania Fizycznego oparty wyłącznie na ilości artykułów w czasopismach Listy Filadelfijskiej w 2001.* Medycyna Sportowa 2002 nr 10 s. 453–461
8. Popinigis J., *Co należy zmienić w polskich AWF aby ułatwić im integrację ze szkolnictwem Unii Europejskiej?* Nowa Medycyna 1998 nr 10 s. 6–8
9. Price de Dolla D. J., *Mała nauka – wielka nauka.* Warszawa 1966
10. Prost E. K., *Ocena wartości czasopism i publikacji.* Forum Akademickie 2000 nr 7–8 s. 43–46
11. Sawicki W., *Ocenianie nauki – rzeczywistość i iluzje.* Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej. 1998 nr 3 s. 297–305
12. Świdorski J., *Sposoby oceny działalności naukowej i ich praktyczne zastosowanie w elektronice* [Dokument elektroniczny]. 2002 [Dostęp 05.06.2003] Dostępny w Internecie: <http://www.bg.us.edu.pl/publikacje/cieszyn/swiderski.rtf>
13. Wróbel J., Pacholska A., *Baza Journal Citation Index.* Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2000 nr 1 s. 25–28
14. Wróblewski K. A., *Bibliometryczne nieporozumienia.* Forum Akademickie 2001 nr 9 s. 40–44
15. Wróblewski K. A., *Druga liga.* Polityka 1998 nr 25 s. 72–73
16. Wróblewski K. A., *Ostrożnie z tym współczynnikiem.* Forum Akademickie 1998 nr 7 s. 52–53
17. Ziabicki A., *Ocena dorobku i reputacji naukowej indywidualnych uczonych i zespołów badawczych.* [Dokument elektroniczny]. 2002 [Dostęp 05.06.2003] Dostępny w Internecie: <http://www.bg.us.edu.pl/publikacje/cieszyn/ziabicki.rtf>
18. Żernicki B., *Współczynnik oddziaływania.* Forum Akademickie 1998 nr 6 s. 35
19. Żmigrodzki Z., *Kategorie, rankingi.* Forum Akademickie 1998 nr 10 s. 24–25

²³ Price de Solla D. J., *Mała nauka – wielka nauka.* Warszawa 1966 s. 12

DONIESIENIA

Małgorzata Nabotko

Informacja o Międzynarodowej Środowiskowej Konferencji Naukowej nt. „Public relations: biblioteki, wydawnictwa, informacja naukowa”

W czerwcu odbyła się w Krakowie zorganizowana przez Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego IX Międzynarodowa Środowiskowa Konferencja Naukowa „Public relations: biblioteki, wydawnictwa, informacja naukowa”.

Działania zmierzające do kreowania, utrwalania i rozszerzania zaufania społecznego i pozytywnego wizerunku firmy w instytucjach związanych z książką i informacją naukową nie są wynikiem chwilowej mody. To ważny obszar działań zarówno bibliotek, jak i ośrodków informacji naukowej czy wydawnictw uczelnianych. Choć w dużej mierze są to instytucje non-profit, to z racji pełnionych przez siebie funkcji powinny szczególnie dbać o pozytywny image, gdyż od uznania dla ich pracy zależą często przyznawane im fundusze, a czasami samo ich istnienie w danym środowisku.

Znaczenie public relations doceniły już dawno biblioteki Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych, w Polsce na dużą skalę działania promocyjne rozpoczęto w instytucjach związanych z książką i informacją naukową dopiero w latach 90. XX wieku.

Doświadczenia z public relations znalazły swoje odbicie w wygłaszanych podczas konferencji referatach. Pierwszy dzień przeznaczono na wystąpienia gości zagranicznych. Wśród nich znaleźli się między innymi prezes wydawnictwa K.G. Saur Verlag, prof. Klaus G. Saur i Greg Heyman, dyrektor Public Affairs z British Library. Bibliotekarze i wydawcy z Wielkiej Brytanii mówili o przyszłości książki i informacji w kontekście nowych mediów informacyjnych, o zmianach w podejściu do zarządzania instytucjami non-profit, roli wewnętrznego i zewnętrznego public relations w bibliotekach, promowaniu najlepszych praktyk jako zyskującym wciąż na popularności standardzie zawodowym, roli kontaktów z mass mediami w zakresie kształtowania wizerunku instytucji związanych z książką. Zaprezentowane też zostały konkretne przykłady stosowania marketingu i public relations w bibliotekach różnego typu, mówiono również o kształceniu zawodowym kadr dla branż związanych z książką. Pierwszy dzień obrad zakończył się w Konsulacie USA wideokonferencją z amerykańskimi specjalistami do spraw public relations w bibliotekach.

W drugim dniu konferencji w trakcie obrad panelowych prezentowane były przykłady konkretnych rozwiązań praktycznych w zakresie public relations stosowanych w polskich bibliotekach. O swoich doświadczeniach mówili pracownicy bibliotek szkolnych, wyższych uczelni państwowych (głównie technicznych – AGH, Politechniki Wrocławskiej i Politechniki Krakowskiej) i prywatnych. Mówiono o konieczności stałego monitorowania opinii środowiska o bibliotece, tworzeniu przychylnego nastawienia do biblioteki tak jej pracowników, jak i czytelników, nawiązywaniu współpracy ze społecznością akademicką (biblioteki uczelni wyższych) i środowiskiem lokalnym (biblioteki szkolne i publiczne), znajdowaniu sponsorów, podnoszeniu jakości i reklamie usług bibliotecznych. Znalazły się też referaty o lobbingu na rzecz bibliotek, wdrażaniu zagadnień związanych z public relations do programów studiów z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, stereotypach związanych z zawodem bibliotekarza i perspektywach promocji nowego wizerunku pracowników polskich księżnic. Nie zabrakło też wystąpień mówiących o roli Internetu i serwisów WWW w promocji kultury oraz utrzymywaniu kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi działalność bibliotek.

Ożywiona dyskusja podsumowująca obrady potwierdziła ważną rolę, jaką odgrywa public relations w działalności instytucji związanych z książką i informacją, jej uczestnicy wskazywali na konieczność wzmożenia wysiłków wkładanych w kształtowanie pozytywnego wizerunku tego typu firm w społeczeństwie.

Konferencji towarzyszyły również bardzo ciekawe wystawy i prelekcje. Jej uczestnicy mogli zapoznać się z ofertą wydawniczą dotyczącą bibliotekarstwa firmy K.G. Saur Verlag, obejrzyć wystawę książki artystycznej i wysłuchać prelekcji kustosa Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi, pani Jadwigi Tryzno, pt. „Public relations dla książki wyzwolonej”, poznać historię, a także obecną działalność Rycerskiego Zakonu Bibliofilskiego w Krakowie oraz przyrzeć się reprintowi Biblii Gutenberga wykonanemu przez Wydawnictwo Diecezji Pelplińskiej Bernardinum z okazji 550-lecia wynalezienia druku i 600-lecia urodzin jego wynalazcy – mistrza Johanesa Gutenberga z Moguncji. Prezentacji reprintu tego niezwykle cennego dzieła, jednego ze 180 egzemplarzy wydrukowanych przez Gutenberga w latach 1452–1455, towarzyszył bardzo interesujący referat. O realizacji inicjatywy stworzenia kopii tej najcenniejszej z drukowanych ksiąg znajdujących się w Polsce opowiadał dyrektor Wydawnictwa Bernardinum, pan Tadeusz Serocki. Przekazał on również kopię pierwszej karty Biblii Gutenberga do zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej, a Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa otrzymał elektroniczną wersję reprintu na CD-ROM. Informacje o niezwykłej historii Biblii 42-wierszowej przechowywanej w Muzeum Diecezjalnym w Pelplinie i tworzeniu jej reprintu można znaleźć na stronie internetowej <http://www.bernardinum.com.pl/>.

INFORMACJE

Konferencje naukowe, sympozja, kongresy – rok 2003, 2004

I. Konferencje w Akademiach Wychowania Fizycznego, planowane na rok 2003 i 2004

(oprac. na podstawie stron internetowych AWF).

AWF Kraków

30 kwietnia – 01 maja 2004, Kraków

Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Społeczno-kulturowe i biomedyczne aspekty piłkarstwa młodzieżowego w kontekście integracji europejskiej”

Organizator: AWF im. Bronisława Czecha w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński

Informacja: dr Adam Żuchowicz

Instytut Fizjologii Człowieka, Zakład Fizjologii i Biochemii AWF Kraków

31-571 Kraków, al. Jana Pawła II 78

Tel./Fax (12) 683-10-37

e-mail: wfzuchow@cyf-kr.edu.pl

Internet: www.awf.krakow.pl

AWF Warszawa (pełna informacja pod adresem: <http://www.awf.edu.pl/polska/>)

Wrzesień 2003, Warszawa

Metody oceny wytrzymałości anaerobowej

Organizator: Zakład Biometrii – Instytut TiR AWF Warszawa

Informacja: prof. dr hab. R. Stupnicki

26 – 28 października 2003, Warszawa, Płock

Sporty ekstremalne w przygotowaniu żołnierzy i formacji antyterrorystycznych

Organizator: Instytut Sportu AWF Warszawa, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku

Informacja: dr Z. Szwarc

16 – 17 września 2003

Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. „Nauki humanistyczne w rozwoju nauk o kulturze fizycznej”

Organizator: Katedra Nauk Humanistycznych AWF Warszawa

Informacja: prof. dr hab. T. Rychta

23 października 2003

Uczestnictwo Polaków w rekreacji ruchowej i jego uwarunkowania

Organizator: Zakład Rekreacji AWF Warszawa

Informacja: dr J. Salita

Listopad 2003, Warszawa

VI Warsztaty Antropologiczne „Rozwój osobniczy człowieka”

Organizator: Zakład Antropologii AWF, Komitet Antropologii PAN

Informacja: prof. J. Charzewski

1 – 3 grudnia 2003, Spała

XII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Metodyczna „Kierunki doskonalenia treningu i walki sportowej”

Organizator: AWF w Warszawie

Informacja: dr K. Perkowski

5 grudnia 2003, Warszawa

Symposium Biomechaniki Sportu

Organizator: Katedra Anatomii i Biomechaniki AWF Warszawa

Informacja: dr A. Mastalerz

6 grudnia, Warszawa

Obciążenia układu ruchu człowieka – zapobieganie kontuzjom

Organizator: Zakład Anatomii i Biomechaniki – Wydział Rehabilitacji AWF Warszawa

Informacja: dr inż. J. Gajewski

AWF Wrocław (pełna informacja pod adresem: <http://www.awf.wroc.pl/>)

14 – 16 września 2003, Olejnica

IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Kontrola i ocena w procesie wychowania fizycznego”

Organizator: Katedra Dydaktyki Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Sekretarz: dr Andrzej Nowak

Adres: Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

Katedra Dydaktyki Wychowania Fizycznego

51-617 Wrocław, al. Witelona 25

Tel.: (0-71), 347 316 9

Szczegółowe informacje również w gablotce w Bibliotece Głównej.

II. Konferencje na świecie

(oprac. na podst. „*Annals of Tourism Research*” 2003, vol. 30, nr 1, „*Annals of Human Biology*” 2003, vol. 30 nr 1, „*Adapted Physical Activity Quarterly*” 2002, vol. 19, nr 4, „*Człowiek i Ruch*” 2002, nr 5 „*Fizjoterapia Polska*” 2002, vol. 2, nr 1, nr 4, vol. 39 iss. 1, „*International Journal of Sport Psychology*” 2002 vol. 33 nr 2, „*Rehabilitacja Medyczna*” 2001, t. 5, nr 4, „*Die Rehabilitation*”, 2002, Jg. 41 nr 6, 2003, Jg. 42, nr 1.

5–12 lipca 2003, Florencja (Włochy)

International Union of Anthropological and Ethnological Sciences, XV ICAES: Humankind/Nature Interaction: Past, Present, and Future

Informacja: prof. B. Chiarelli
Institute of Anthropology, University of Florence
Via del Proconsolo 12 50121 Firenze (Italy)
Tel.: +39 (0)55 2398065
Fax: +39 (0)55283358
e-mail: secretariat@icaes-florence2003.com
Internet: www.icaes-florence2003.com

9–12 lipca 2003, Salzburg (Austria)

8th Annual Congress of the European College of Sport Science

Informacje: Congress Secretariat, ECSS 2003
Institute of Sport Science, University of Salzburg
Akademiasstrasse 26, A-5020 Salzburg, Austria
e-mail: ecss2003@sbg.ac.at
Internet: <http://www.ecss2003.at>

12–13 lipca 2003, Graz (Austria)

International Course on Teaching Sports : From Anything Goes to Variety

Informacja: prof. dr Heinz Recla
International Scientific Society for Sports in Graz
Prenterweg 28, A-8045 Graz-Weinitzen
Tel.: +43313224-63, Fax: +43 3113244-67
e-mail: Heinz.recla@net,
Internet: www.members.al.net/heinz.recla

14–18 lipca 2003, Puebla Pue (Meksyk)

Congreso Panamericano de Educacion Fisica Puebla: Nuevos Paradigmas de la Educacion Fisica, Recreacion y Deporte en el Siglo XXI

Informacja: Profesionales de la Educacion Fisica Poblana A.C., Av.Lic.J.Reyes Heróles
No. 3633, Colonia Nueva Aurora la Predera, C.P. 72020, Puebla, Pue, Mexico
Tel./Fax: (52) (2) 213 66 54
e-mail: pefpac@hotmail.com, pefpac@yahoo.com

22–27 lipca 2003, Kopenhaga (Dania)

11th European Congress of Sport Psychology : New Approaches to Exercise and Sport Psychology – Theories, Methods and Applications.

Informacje: Congress Bureau, Berrit Hedegaard, Van Hauen Conferences

Amaliegade 36, DK-1265 Copenhagen K., Denmark.

Tel.: +4533140050, Fax: +4533145750

e-mail: bh@vanhauen.dk

Internet: www.ifi.ku.dk.fepsac, www.fepsac2003.dk.

11–16 sierpnia 2003, Loughborough (Anglia)

International Society for Aging and Physical Activity, 6th World Congress on Aging and Physical Activity: „A Celebration of Active Aging and Diversity”

Informacje: Bob Laventure

Tel. +44 (0) 2476 741143,

e-mail: bob.laventure@ntworld.com.

Internet: www.isapa.org.

15–18 września 2003, Oviedo (Hiszpania)

13th Congress of the Spanish Society of Biological Anthropology (SEAB)

Informacja: prof. Rodrogo Uria

Laboratory of Anthropology, Faculty of Biology, Dept. B.O.S., University of Oviedo

33071 Oviedo, Asturias, Spain

Tel.: +34 9851 04767

Fax: +34 9851 04777

e-mail: antropos@correo.uniovi.es

2–5 października 2003, Chios (Grecja)

Sustainable Tourism Development and the Environment

Informacja: e-mail: ptsar@aegean.gr

12–15 października 2003, Berlin (Niemcy)

OARSI 2003 World Congress on Osteoarthritis

Informacja: Osteoarthritis Research Society International

Tel.: +1(856) 439-1385, Fax: +1(856) 439-0525

e-mail: oarsi@oarsi.org

Internet: www.oarsi.org

21–22 listopada 2003, Bruksela (Belgia)

Controversies in diagnosis, etiopathogenesis, management and costs

Informacja: R. Gunzburg, M.D., Ph.D.

Eeuwfeestkliniek Antwerpen

Harmoniestraat 68, 2018 Antwerpen, Belgium

Fax: 32 3 239 69 76

9–11 grudnia 2003, Hamilton (Nowa Zelandia)

Taking Tourism to the Limits

Informacja: Chris Ryan

Waikato Management School, The University of Waikato, Hamilton, New Zealand

Tel: +64 7 838 4948, Fax +64 7 838 4250,

e-mail: caryan@mngt.waikato.ac.nz

13–17 czerwca 2004, Ljubljana (Słowenia)

8th European Congress on Research in rehabilitation – „Rehabilitation sciences in the new millenium – Challenge for multidisciplinary research”

Informacja: prof. dr Crtč Marinček

Institute for Rehabilitation Republic of Slovenia

Linhartova 51, SI-1000 Ljubljana, Slovenien

Tel. +3 86/(0)1/4 37-66 00, Fax: -65 89

e-mail: crt.marincek@mail.ir-rs.si

27–30 czerwca 2004, Glasgow (Anglia)

Tourism: State of the Art II

Informacja: The Scotisch Hotel School, Strathclyde Business School, University of Strathclyde, Glasgow G4 0TG, United Kingdom

E-mail: hotelschool@strath.ac.uk

Internet: www.shs.strath.ac.uk

6–11 sierpnia 2004, Saloniki (Grecja)

Pre-Olympic Congress „Sport Science through the Ages: Challenges in the New Millennium”

Informacje: Symvoli Ltd. Congress Organizers, 8 Patmou str., 55133 Kalamaria, Thessaloniki, Greece

Tel.: +302310425159, Fax: 302310425169

e-mail: preolympic2004@symvoli.com.gr

Internet: <http://www.preolympic2004.com>, www.symvoli.com.gr

17–21 listopada 2004, San Francisco (USA)

103rd Annual Meeting of the American Anthropological Association

Informacje: dr N.G. Norgan

Annals of Human Biology, Dept of Human Sciences, Loughborough University

Loughborough, Leics LE11 3TU, United Kingdom

e-mail: annals@lists.lboro.ac.uk

Oprac. Elżbieta Budkiewicz

Bazy danych i czasopisma on-line

Komputerowe bazy danych

I. Bazy danych dostępne on-line (<http://www.awf.krakow.pl/> dalej: Biblioteka, link: Bazy danych)

Bazy danych on-line – ogólnie dostępne

- **Publikacje pracowników AWF w Krakowie** – zawiera informacje o publikacjach pracowników AWF w Krakowie. Baza w trakcie opracowania.
- **Zawartość wybranych wydawnictw (w tym czasopism) ze zbiorów Biblioteki Gł. AWF w Krakowie** – zawiera informacje o artykułach zamieszczonych w wydawnictwach ciągłych (m. in. w czasopismach) oraz o zawartości wybranych prac zbiorowych, znajdujących się w zbiorach Biblioteki Gł. AWF w Krakowie. Zakres tematyczny to szeroko pojęty sport, teoria sportu, dyscypliny sportowe, kultura fizyczna, wychowanie fizyczne, fizjologia sportu, antropologia, anatomia, motoryczność, sprawność fizyczna, trening, nauczanie, psychologia sportu, biomechanika, medycyna sportu, rehabilitacja, turystyka, rekreacja.
- **Bibliografia prac doktorskich, magisterskich i licencjackich obronionych w AWF w Krakowie** – zawiera opisy bibliograficzne ww. prac obronionych w AWF w Krakowie. Opracowywana na podstawie streszczeń dostarczanych przez autorów. W zbiorach Biblioteki znajdują się tylko prace doktorskie. Prace magisterskie i licencjackie przechowywane są w archiwum Uczelni.
- **Pub Med. (MEDLINE)**: serwis National Library of Medicine (USA), dostęp do informacji z zakresu nauk medycznych i biomedycznych, większość opisów zawiera abstrakty.
- **Bibliograficzna Baza Komputerowa SPORT** (Biblioteka Główna AWF Poznań).
- **Publikacje Pracowników AWF w Poznaniu.**
- **Publikacje Pracowników Instytutu Wychowania Fizycznego z siedzibą w Gorzowie Wlkp.**
- **Bibliografie:** publikacji pracowników AWF we Wrocławiu i zawartości wybranych czasopism gromadzonych przez Bibliotekę Główną AWF we Wrocławiu.
- **Bazy danych Biblioteki AWF w Gdańsku** – bibliografia publikacji prac pracowników AWF w Gdańsku.
- **Polska Bibliografia Lekarska** – zawiera informacje o polskim piśmiennictwie medycznym od 1979 r., baza aktualizowana co kwartał.
- **Bazy Biblioteki Narodowej** – Książki polskie od roku 1978 r., Artykuły z czasopism polskich od roku 1996, Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych, Centralny Katalog Czasopism Polskich).
- **Bibliografia Geografii Polskiej** – zawiera informacje o literaturze z zakresu geografii Polski i świata, ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego, kartografii.

- **Bazy Ośrodka Przetwarzania Informacji (OPI):**
Rozprawy Doktorskie i Habilitacyjne – ponad 27900 rekordów dot. autorów prac, tematu, miejsca uzyskania stopnia naukowego, recenzentów, promotorów,
Badania Naukowe SYNABA – ponad 140000 sprawozdań z prac naukowo-badawczych, rozwojowych, rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz ekspertyz naukowych (od 1984 r.)
- **Baza Pedagog** opracowana przez Uniwersytet Opolski.

Bazy danych on-line – dostępne z komputerów uczelnianych

- **Serwis EBSCOhost Web** obejmuje m. in.:
Sport-Discus: zakres tematyczny: sport, teoria sportu, dyscypliny sportowe, wychowanie fizyczne, sprawność fizyczna, psychologia sportu, fizjologia, biomechanika, trening, nauczanie, rekreacja, wypoczynek. Baza zawiera 560 000 rekordów, obejmuje czasopisma od 1975 roku, umożliwia dostęp do pełnych tekstów ok. 25 000 artykułów.
Academic Search Premier : baza wielod dziedzinowa, dostęp do informacji z zakresu nauk społecznych, pedagogiki, edukacji, informatyki, nauk medycznych i biomedycznych. Baza zawiera informacje o zawartości 7876 czasopism (opisy z abstraktami), a do większości opisów dołączone są pełne teksty. Baza oferuje informacje o publikacjach od roku 1975.
Health Source Nursing/Academic Edition : dostęp do informacji m. in. z zakresu nauk medycznych, zdrowia, medycyny sportu. Zawiera dane bibliograficzne o zawartości ok. 850 czasopism, umożliwia dostęp do pełnych tekstów niektórych artykułów z czasopism. Informacja obejmuje publikacje wydane od roku 1975.
Health Source: Consumer Edition: dostęp do informacji z zakresu tematycznego: medycyna, medycyna sportu, żywienie, zdrowie. Obejmuje publikacje od 1985 roku, zapewnia dostęp do pełnych tekstów artykułów.
Business Source Premier: największa na świecie pełnotekstowa baza z zakresu tematycznego: biznes, ekonomia, finanse, zarządzanie. Zawiera informacje o zawartości ok. 3000 czasopism od 1922 roku, zapewnia dostęp do pełnych tekstów artykułów.
Newspaper Source: baza zawiera pełne teksty ponad 240 dzienników, wydawanych w USA i londyńskiego „The Times”.
MEDLINE: baza z zakresu nauk medycznych i biomedycznych, obejmuje opisy prac od 1966 r., większość opisów zawiera abstrakty, a część udostępnia powiązania z pełnymi tekstami artykułów (od 1990 roku). **(Również: MEDLINE w systemie OVID**, baza udostępniana w ramach Biblioteki Wirtualnej ICM)
- **ERIC**: baza z zakresu edukacji, wychowania, nauczania. Zawiera cytaty i abstrakty z ponad 980 czasopism, ok. 2200 pełnych tekstów.
- **Serwis MEOS** – informacje o zawartości ok. 3000 czasopism z abstraktami (ok. 600 000 abstraktów), baza wielod dziedzinowa

II. Bazy danych udostępniane w Oddziale Informacji Naukowej

(pok. 106)

- **Bibliografia Zawartości Czasopism** – bibliografia wydawana przez Bibliotekę Narodową w Warszawie. Baza zawiera opisy bibliograficzne artykułów z czasopism polskich.
Zakres tematyczny: wszystkie dziedziny wiedzy.
Zawartość: ponad 170 000 rekordów, baza aktualizowana na bieżąco.
Dobór i selekcja materiałów: wykazuje zawartość wszystkich ciągłych wydawnictw naukowych, miesięczników i kwartalników społeczno-kulturalnych. W doborze artykułów stosuje się selekcję, pomija się akty prawne i orzecznictwo sądowe, felietony, doniesienia agencyjne itp., uwzględnia się wszystkie artykuły naukowe, problemowe, teksty literackie, zestawienia bibliograficzne.
W czasopiśmie naukowych ze stałych działów: kroniki, przeglądy zagranicznych czasopism, recenzje, listy do redakcji, wybierane są teksty obszerniejsze o wartości informacyjnej lub krytyczne.
- **Przewodnik Bibliograficzny** – bibliografia wydawana przez Bibliotekę Narodową w Warszawie. Baza zawiera opisy bibliograficzne wydawnictw zwartych, dokumentów kartograficznych, nut i grafik.
Zakres tematyczny: wszystkie dziedziny wiedzy.
Zawartość: ponad 280 000 rekordów.
Zasięg chronologiczny: od roku 1980 – aktualizowana na bieżąco.
- **Sport-Discus** – kanadyjska baza, opracowywana przez Sport Information Resource Centre (SIRC), wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: 450 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: od 1975 – bieżąco aktualizowana.
Zakres tematyczny: sport, teoria sportu, dyscypliny sportowe, wychowanie fizyczne, sprawność fizyczna, psychologia sportu, fizjologia, biomechanika, trening, nauczanie, rekreacja, wypoczynek. Zawiera abstrakty
- **Atlantes** – hiszpańska baza danych, opracowywana przez Asociación Iberoamericana de Información Deportiva, wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: ok. 7 000 opisów bibliograficznych. Zasięg chronologiczny: 1980–1996.
Zakres tematyczny: sport, teoria sportu, trening, zarządzanie, prawo i organizacje sportowe, sport masowy, infrastruktura i sprzęt sportowy, medycyna sportu, rekreacja, taumachia.
- **Catalogue du Musée Olympique** – francuskojęzyczna baza danych, zawierająca informacje o zbiorach Biblioteki Muzeum Olimpijskiego w Szwajcarii.
Zasięg chronologiczny: 1830–1996.
- **Heracles** – francuska baza danych, opracowywana przez Institut National du Sport et de l'Éducation Physique (INSEP), wydawana przez Silver Platter.
Zawartość: 50 000 opisów bibliograficznych, 85% opisów zawiera streszczenia.
Zasięg chronologiczny: 1975–1997.
Zakres tematyczny: aktywność sportowa, administracja i zarządzanie w sporcie, fizjologia, psychologia sportu, socjologia sportu, biomechanika, wychowanie fizyczne, trening, historia sportu, urządzenia sportowe i sprzęt sportowy, medycyna sportu, pedagogika sportu.

- **Rehabilitation & Physical Medicine** – jest to komputerowa wersja czasopi-
sma abstraktowego Excerpta Medica Sec. 19. Rehabilitation & Physical Medicine,
wydawana przez Elsevier Science B.V.
Zawartość: 150 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami (ponad 80% opi-
sów posiada streszczenia).
Zasięg chronologiczny: od 1990 – aktualizowana na bieżąco.
Zakres tematyczny: wszystkie aspekty rehabilitacji w zaburzeniach somatycznych
i umysłowych, fizjoterapia i inne metody terapii, rehabilitacja w aspekcie zawodo-
wym i edukacyjnym, wybrane zagadnienia z nauk biomedycznych, związane z re-
habilitacją. Dodatkowo dołączane są opisy bibliograficzne z zakresu nauk po-
krewnych, istotne dla tematyki bazy.
- **Tour, Leisure, Recreation and Tourism – angielska baza danych opraco-
wywana przez CAB International, wydawana przez Silver Platter.**
Zawartość: 50 000 opisów bibliograficznych, większość ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: od 1976 – bieżąco aktualizowana.
Zakres tematyczny: wypoczynek, rekreacja, turystyka, środowisko, podróże, aspek-
ty ekonomiczne, edukacyjne, marketingowe, socjologiczne turystyki, rekreacji
i wypoczynku, zarządzanie w turystyce i rekreacji.
- **Spolit** – niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Spor-
twissenschaft w Kolonii.
Zawartość: ok. 130 000 opisów bibliograficznych ze streszczeniami.
Zasięg chronologiczny: 1993 – 2000.
Zakres tematyczny: szeroko pojęty temat sportu, teoria sportu, dyscypliny spor-
towe, fizjologia sportu, antropologia, anatomia, motoryczność, medycyna sportu,
rehabilitacja, psychologia sportu, pedagogika, kultura fizyczna, wychowanie fi-
zyczne, turystyka, rekreacja.
(Uwaga: – prenumerata nie jest kontynuowana).
- **Spofor** – niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für Spor-
twissenschaft w Kolonii. Jest to baza informacyjna o projektach badawczych w dzie-
dzinie sportu, prowadzonych w latach 1993–1996 na terenie Niemiec, Austrii,
Szwajcarii. Zawiera informacje m. in. o instytucjach, osobach, metodach, kosztach
i źródłach finansowania badań.
- **Spomedia** – niemiecka baza danych, opracowywana przez Bundesinstitut für
Sportwissenschaft w Kolonii.
Zawiera informacje o materiałach audiowizualnych z dziedziny sportu, z niemiec-
kiego obszaru językowego.
Zasięg chronologiczny: 1996.
- **Life Science** – jedna z 7 edycji elektronicznej wersji **Current Contents**, anglo-
języcznej bazy danych opracowywanej przez amerykańską firmę ISI Thomson
Scientific w Filadelfii. Obejmuje opisy artykułów z 1374 czasopism. Tygodniowo
przybywa ok. 4.500 rekordów, rocznie baza powiększa się o ok. 300 000 opisów
obejmujących podstawowe dane o artykule: tytuł pracy, tytuł, rocznik i numer
czasopisma, w którym jest ona zamieszczana, nazwisko autora wraz z jego adre-
sem do korespondencji, słowa kluczowe.
Zasięg chronologiczny: prenumerata od 1994 roku

Zakres tematyczny: fizjologia, farmakologia i toksykologia, badania nad nowotworami, neurologia i behawioryzm, biologia molekularna i genetyka, mikrobiologia, immunologia, biologia eksperymentalna, endokrynologia, żywienie, metabolizm, biologia komórki, chemia analityczna, kardiologia i hematologia, biochemia i biofizyka, zoologia, badania medyczne, zastosowania statystyki i komputerów w naukach medycznych.

- **Social and Behavioral Science** – elektroniczna edycja jednej z części **Current Contents**, zawiera opisy artykułów z 1626 czasopism, rocznie przybywa ok. 100 000 rekordów obejmujących opis bibliograficzny pracy.

Zasięg chronologiczny: prenumerata od 2001 roku

Zakres tematyczny: rehabilitacja, antropologia, ekonomia, edukacja, ekologia, prawo, zarządzanie, nauki polityczne i administracja publiczna, psychiatria, psychologia, zdrowie publiczne, polityka socjalna, socjologia, pedagogika specjalna.

Dostęp do baz: nieodpłatne

Udostępnianie: wtorek., czw., piąt.	godz. 9.00–14.00
poniedziałek, środa	godz. 9.00–18.00
sobota	godz. 9.00–13.00

Czasopisma on-line

(<http://www.awf.krakow.pl>, dalej: Biblioteka, link: Czasopisma)

Zachęcamy do korzystania z dostępu do pełnych tekstów czasopism, zamieszczonych na stronie domowej Biblioteki, linki:

Czasopisma dostępne z komputerów uczelnianych:

Acta Gymnica
Annals of Human Biology
Annals of Tourism Research
Clinical Biomechanics
Gait & Posture
Human Movement Science
Journal of Biomechanics
Journal of Electromyography and Kinesiology
Journal of Rehabilitation Medicine
Journal of Sports Sciences
Medicine and Science in Sports and Exercise
Sports Medicine
Tourism Management
oraz wiele innych czasopism dostępnych poprzez link: Bazy on-line.

Czasopisma ogólnodostępne:

- **Lista polskich czasopism elektronicznych** – zawiera odsyłacze do czasopism wyłącznie elektronicznych, jak też do elektronicznych odpowiedników czasopism

pism drukowanych. Niektóre redakcje zamieszczają pełne teksty swoich czasopism, inne ograniczają się do spisów treści, streszczeń lub tylko ogólnych informacji o czasopismach,

- **Electronic Journals Library** – to serwis udostępniany przez Bibliotekę Uniwersytecką w Regensburgu. Znajdują się tutaj pełne teksty wybranych artykułów z czasopism, z różnych dziedzin wiedzy, m. in. sportu, medycyny, socjologii, biologii, historii sztuki, itd.
- **Free Medical Journals** – czasopisma o tematyce biomedycznej

UWAGA!

**Przypominamy Czytelnikom
o możliwości przesłuchiwania kaset do nauki języków obcych
w Czytelni Ogólnej naszej Biblioteki.**

WYKAZ NOWOŚCI WPROWADZONYCH DO ZBIORÓW BIBLIOTECZNYCH W II KWARTALE 2003 R.

Encyklopedie ogólne, informatyka, bibliotekoznawstwo i bibliografie

- Korol Julitta: *Programowanie w Access [2000]*. – Warszawa, 2003. Sygn. 60608
Podstawy informatyki. Cz. 2/ pod red. Romualda Stupnickiego i Wiesławy Malinowskiej. – Warszawa, 2002. Sygn. 60558
Sanetra Krystyna: *Format MARC 21 rekordu bibliograficznego dla dokumentu elektronicznego*. – Warszawa, 2003. Sygn. 60733–60734

Filozofia, psychologia, religia

- Alder Harry: *Jak podwyższyć swoją inteligencję*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60630
Barrett Jim: *Testy niezbędne przy wyborze zawodu i kierunku studiów*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60744–60745
Birkenbihl Vera F.: *Psychologia prowadzenia negocjacji : profesjonalne techniki negocjacyjne z eksperymentami i ćwiczeniami*. – Wrocław, 1997. Sygn. 60690
Birkenbihl Vera F.: *Sygnaty ciała : podstawy komunikacji niewerbalnej dla trenerów i ludzi sukcesu*. – Wrocław, 1998. Sygn. 60703
Birkenbihl Vera: *Komunikacja międzyludzka : trening sukcesu : ćwiczenie własnego umysłu*. – Wyd. 2 (dodruk). – Wrocław, 1999. Sygn. 60716, 60634
Burn Bonnie, Payment Maggi: *Zestaw testów szkoleniowych : kwestionariusze, komentarze i interpretacja wyników*. – Kraków, 2002. Sygn. 92169
Collins Andy: *Język ciała, gestów i zachowań : psyche & soma*. – Wyd. 2 popr. – Warszawa, 1997. Sygn. 60686
Davidson Jeff: *Pokonać stres : praktyczny poradnik dla tych, którzy nie lubią tracić czasu*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60646
Davis Mark H.: *Empatia : o umiejętności współodczuwania*. – Gdańsk, 2001. Sygn. 60624
Eisler–Mertz Christiane: *Mowa rąk : co zdradzają nasze gesty : [gesty celowe, sygnały nieświadome, gesty obsceniczne, sygnały miłosne, przykłady]*. – Wrocław, 1999. Sygn. 60692
Gamon David, Bragdon Allen D.: *Trenuj swój mózg*. – Warszawa, 2003. Sygn. 60669
Gardner Howard: *Inteligencje wielorakie : teoria w praktyce*. – Poznań, 2002. Sygn. 60627
Goleman Daniel: *Inteligencja emocjonalna w praktyce*. – Poznań, 1999. Sygn. 60625

- Gutmann Joanna: *Jak sobie radzić ze stresem?*. – Kielce, 2001. Sygn. 60631
- Hammersley Martyn, Atkinson Paul: *Metody badań terenowych*. – [Wyd. 2]. – Poznań, 2000. Sygn. 60574
- Hanna Paul: *Możesz to zrobić!* – Łódź, 2002. Sygn. 60638
- Kirby Andy: *Gry szkoleniowe : materiały dla trenerów. Zestaw 1*. – Kraków, 2002. Sygn. 92166
- Kirby Andy: *Gry szkoleniowe : materiały dla trenerów. Zestaw 2*. – Kraków, 2003. Sygn. 92167
- Klausnitzer Josef E.: *Psychologia społeczna : twój iloraz inteligencji*. – Wrocław, 2000. Sygn. 60653
- Komunikacja niewerbalna : postawa, mimika, gest / zebrał i oprac. Lech Tkaczyk*. – Wrocław, 1999. Sygn. 60717
- Lauster Peter: *Sprawdź swoją inteligencję : zbiór testów*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60657–60659
- Leary Mark: *Wywieranie wrażenia na innych : o sztuce autoprezentacji*. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60672
- Levey Joel: *Relaksacja, koncentracja, medytacja : starożytne metody dla współczesnych umysłów*. – Krzeszowice, 1997. Sygn. 60789
- Mała encyklopedia filozofii : pojęcia, problemy, kierunki, szkoły / Józef Dębowski [et al.] ; pod red. Stanisława Jedynaka*. – Wyd. 2 (uzup. i popr.). – Bydgoszcz, 2002. Sygn. 85253
- McDermott Ian, Jago Wendy: *Trening NLP : poradnik, dzięki któremu odniesiesz sukces w życiu osobistym i zawodowym*. – Poznań, 2003. Sygn. 85233
- Nünke Franco: *Kognitive Aspekte der Bewegungssteuerung bei jüngeren Schulkindern*. – Kassel, 1993. Sygn. 60757
- Phillips Maya: *Doskonałość emocjonalna*. – Warszawa, 2000. Sygn. 60622
- Psychologia rozwoju człowieka. T. 2, Charakterystyka okresów życia człowieka / red. nauk. Barbara Harwas–Napierała i Janusz Trempała*. – Wyd. 2 dodr. – Warszawa, 2002. Sygn. 60579
- Psychologia rozwoju człowieka. T. 3, Rozwój funkcji psychicznych / red. nauk. Barbara Harwas–Napierała i Janusz Trempała*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60580–60581
- Psychologia w perspektywie XXI wieku : XXXI Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Psychologicznego Lublin, 5–8 września 2002*. – Lublin, 2002. Sygn. 92185
- Psychophysiologie motorischer Prozesse : Beiträge vom 6. Internationalen Kongress für Psychophysiologie, September 1992, Berlin / Red. Bearb. sowie Übers. der eng. Beitr. L. Beyer und Th. Weiss*. – Kassel : 1992. Sygn. 60756
- Rebel Günther: *Naturalna mowa ciała w socjotechnicznych metodach osiągania celu*. – Wrocław, 1999. Sygn. 60697
- Rückle Horst: *Mowa ciała dla menedżerów*. – Wrocław, 2001. Sygn. 60695
- Sacks Oliver: *Zobaczyć głos : podróż do świata ciszy*. – Poznań, 1990. Sygn. 85251
- Sehr Marion M.: *Inteligencja emocjonalna : testy EQ*. – Warszawa, 1999. Sygn. 60626
- Siewert Horst: *Testy inteligencji : typy testów, przykłady zadań, rozwiązania, testy IQ do samodzielnego przeprowadzenia*. – Warszawa, 2000. Sygn. 60666–60668
- Strelau Jan: *Psychologia temperamentu*. – Wyd. 2, dodruk. – Warszawa, 2002. Sygn. 60654

- Tatarkiewicz Władysław: *Filozofia nowożytna do roku 1830*. – Wyd. 17. – Warszawa, 1999. Sygn. 60802
- Tatarkiewicz Władysław: *Filozofia starożytna i średniowieczna*. – Wyd. 17. – Warszawa, 1999. Sygn. 60801
- Tatarkiewicz Władysław: *Filozofia XIX wieku i współczesna*. – Wyd. 14. – Warszawa, 1999. Sygn. 60803
- Thiel Erhard: *Mowa ciała zdradzi więcej niż tysiąc słów*. – Wyd. 5. – Wrocław, 2001. Sygn. 60696
- Tracy Brian, Scheelen Frank M.: *Osobowość lidera*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60644
- Weaver Phil: *Pogromcy olbrzymów : moc pozytywnego myślenia*. – Wrocław, 2001. Sygn. 60701
- Wołowik Wadim: *Język ciała w biznesie, polityce i życiu publicznym*. – Kraków, 1998. Sygn. 85235
- Wurzer Jörg: *30 minut z inteligencją emocjonalną*. – Katowice, 2002. Sygn. 85226
- Tallar Grażyna: *ABC inteligencji emocjonalnej w praktyce*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60618

Socjologia

- Birkenbihl Vera F.: *Technika szybkiego zadawania trafnych pytań : [praktyczny program treningowy z ćwiczeniami, zadaniami i przykładami]*. – Wrocław, 2000. Sygn. 60665
- Cianciara Jolanta, Uścińska Bożena: *Komunikowanie się z mediami w praktyce*. – Wrocław, 1999. Sygn. 60689
- Dobek-Ostrowska Bogusława, Wiszniowski Robert: *Teoria komunikowania publicznego i politycznego : wprowadzenie*. – Wrocław, 2001. Sygn. 60708
- Hogan Kevin: *Psychologia perswazji : strategie i techniki wywierania wpływu na ludzi*. – Wyd. 2. – Warszawa, 2001. Sygn. 60651
- Hogan Kevin: *Sztuka porozumienia : twoja droga na szczyty : jak się dogadać w biznesie i w miłości*. – Wyd. 2 (zm.). – Warszawa, 2001. Sygn. 60660
- Kamel Tomasz, Krool Robert, Kraśko Piotr: *Dyskretny urok występów publicznych czyli Jak zmienić koszmar w radość*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60623
- Kenny Peter: *Panie Przewodniczący, Panie, Panowie... : przewodnik po sztuce i technice występów publicznych ułożony specjalnie dla inżynierów i pracowników nauki*. – Wrocław, 1995. Sygn. 60699
- McKay Matthew, Davis Martha, Fanning Patrick: *Sztuka skutecznego porozumiewania się*. – Gdańsk, 2002. Sygn. 60663
- Miller Rowland S.: *Niepewność i zakłopotanie : o pokonywaniu niechcianych uczuć*. – Gdańsk, 2000. Sygn. 60641
- Socjologiczne i ekonomiczne zagadnienia gospodarki rynkowej – szanse i zagrożenia* / red. nauk. Henryk Januszek. – Poznań, 2002. Sygn. 60848
- Stephan Walter G., Stephan Cookie W.: *Wywieranie wpływu przez grupy : psychologia relacji*. – Gdańsk, 2000. Sygn. 60671
- Tierney Elizabeth: *30 minut dla skutecznej komunikacji, czyli Jak być rozumianym przez innych*. – Katowice, 2002. Sygn. 85225

Zachowanie konsumenta : koncepcje i badania europejskie / red. nauk. Mary Lambkin. – Warszawa, 2001. Sygn. 60902

Polityka, nauki ekonomiczne, prawo

- Benedikt Antoni: *Motywowanie pracowników w sytuacjach kryzysowych*. – Wrocław, 2003. Sygn. 60637
- Bieluk–Leoniuk Mirosława, Saramak Elżbieta: *Rozliczenia ZUS w sytuacjach typowych i nietypowych. [Cz. 2]. Rozliczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacjach typowych i nietypowych*. Gdańsk, 2000. Sygn. 92165
- Chrzanowska Magdalena, Kozłowski Marcin: *Curriculum vitae, listy motywacyjne, listy z podziękowaniem*. – Warszawa, 2000. Sygn. 92163, 92171
- Chrzanowska Magdalena, Kozłowski Marcin: *Jak napisać doskonałe CV*. – Warszawa, 2003. Sygn. 60714
- Curtis John: *Poszukiwanie lepszej pracy*. – Warszawa, 2000. Sygn. 60724
- Dale Margaret: *Interview : jak to robić lepiej*. – Warszawa, 1999. Sygn. 60684
- Eggert Max: *Doskonałe CV : wszystko, czego potrzebujesz, aby udało ci się za pierwszym razem*. – Poznań, 2001. Sygn. 85228
- Feliński Jerzy Roman: *Spółki cywilne w świetle znowelizowanych przepisów obowiązujących od 1 stycznia 2003 r. : rejestracja wspólników, utrata podmiotowości spółki, wspólnicy przedsiębiorcami, przekształcenie w spółki jawne, zmiany formy prawnej*. – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 60656
- Furtwengler Dale: *Ocena efektywności pracowników : praktyczny poradnik dla tych, którzy nie lubią tracić czasu*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60722
- Gee Val, Gee Jeff: *Program szkolenia z zakresu obsługi klienta : ćwiczenia, formularze, wskazówki dla prowadzącego*. – Kraków, 2003. Sygn. 92168
- Haski Ksawery: *Dokumentacja i ewidencja pracownicza : zestaw podstawowych wzorów z praktycznym komentarzem i zasadami prowadzenia dla pracodawców w świetle znowelizowanych przepisów prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych aktów prawnych*. – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 92164
- Hindle Tim: *Rozmowy kwalifikacyjne*. – Warszawa, 2000. Sygn. 85239
- Hitchin Penny: *Jak zdobyć pierwszą pracę*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60715
- Kaczyńska Joanna: *Spółki osobowe : spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka cywilna : wybrane problemy dotyczące organizacji i działania, wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, łączenia i przekształcania spółek*. – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 85231
- Kering Anna, Głogowski Tomasz: *150 pytań z rozmowy kwalifikacyjnej : [wraz z przykładami najlepszych odpowiedzi]*. – Olkusz, 2000. Sygn. 60712
- Klucz Danuta: *Kobieta w firmie : uprawnienia, obowiązki, porady praktyczne*. – Warszawa, 2001. Sygn. 85236
- Kotler Philip: *Marketing : analiza, planowanie, wdrażanie i kontrola*. – Wyd. 7. – Warszawa, 1999. Sygn. 92174

- Larson William W.: *Przeprowadzanie rozmów kwalifikacyjnych : praktyczny poradnik dla tych, którzy nie lubią tracić czasu.* – Warszawa, 2001. Sygn. 60726
- Mała encyklopedia wiedzy politycznej* / pod red. Marka Chmaja i Wojciecha Sokoła. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Toruń, 2001. Sygn. 60854
- Markowski Włodzimierz: *ABC small business'u.* – (Stan prawny na dzień 1.02.2003). – Wyd. 14. – Łódź, 2003. Sygn. 60619
- Mikuła Bogusz: *Człowiek a organizacja : humanizm w koncepcjach i metodach organizacji i zarządzania XX wieku.* – Kraków ; Kluczbork, 2000. Sygn. 60683
- Nasiłowski Mieczysław: *System rynkowy : podstawy mikro- i makroekonomii.* – Wyd. 4 zm. – Warszawa, 1998. Sygn. 60791
- Nilles Jack M.: *Telepraca : strategie kierowania wirtualną załogą.* – Warszawa, 2003. Sygn. 60707
- Nowa klasyfikacja zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy : wprowadzona od 1 stycznia 2003 r. / ze słowem wstępnym Aleksandra Korczyzna.* – Skierniewice, 2003. Sygn. 60633
- Pietkiewicz Edward: *Protokół dyplomatyczny.* – Wyd. 4 popr. i uzup. – Warszawa, 2002. Sygn. 60650
- Podstawy marketingu : praca zbiorowa* / pod red. Jerzego Altkorna. – Wyd. 4 zm. i poszerz. – Kraków, 2003. Sygn. 60861–60862
- Polityka pieniężna i rynek* / red. nauk. Wiesława Przybylska–Kapuścińska. – Poznań, 2003. Sygn. 60849
- Sasin Wiesław: *Polska klasyfikacja wyrobów i usług (PKWiU) : ze stawkami VAT 7 %, 3 %, 0 % i ZW dla obrotu krajowego.* – Do stosowania od 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 60647
- Skorowidz obowiązujących przepisów prawnych : 2002. T. 1* / [zbiór przygot. Krzysztof Janczukowicz, Jacek Żmuda, Beata Milianowska]. – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Sopot; Kraków, 2003. Sygn. 60864
- Skorowidz obowiązujących przepisów prawnych : 2002. T. 2* / [zbiór przygot. Krzysztof Janczukowicz, Jacek Żmuda, Beata Milianowska]. – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Sopot; Kraków, 2003. Sygn. 60865
- Stacewicz Ewa: *Szukam pracy : dla kobiet ze średnim wykształceniem.* – Wrocław, 2002. Sygn. 60705
- Stevenson Nancy: *Motywowanie pracowników : praktyczny poradnik dla tych, którzy nie lubią tracić czasu.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60719
- Systemy zatrudnienia osób niepełnosprawnych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60596
- Szydłowski Bronisław: *Praktyczny poradnik poszukiwania pracy : wzory listów motywacyjnych i curriculum vitae po polsku, angielsku i niemiecku, jak przygotować się do rozmowy z pracodawcą i odpowiedzieć na pytania z jakimi się spotkasz podczas rozmowy kwalifikacyjnej.* – Wyd. 3 rozsz. – Kraków, 2001. Sygn. 60649
- Zdziennicka–Kaczocho Grażyna: *Podróże służbowe w kraju i poza jego granicami : w świetle znowelizowanych przepisów Kodeksu pracy : diety i inne należności z tytułu podróży służbowych, odbywanie podróży samochodem pracownika, świadczenia z tytułu podróży służbowych a koszty uzyskania przychodów.* – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 60645

- Zdziennicka-Kaczocha Grażyna: *Samochód w firmie : kupno, leasing, dzierżawa, najem, użyczenie, koszty uzyskania przychodu, VAT, samochód prywatny do celów służbowych, ulgi inwestycyjne w podatku dochodowym, opłaty za wprowadzanie substancji zanieczyszczających do powietrza*. – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 60655
- Żaro S. W. Zygmunt: *Umowy cywilnoprawne : zlecenia, agencyjne, o świadczenie usług, o dzieło : w świetle przepisów: Kodeksu cywilnego i Kodeksu pracy, Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych : poradnik dla osób prawnych i fizycznych*. – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 60732

Szkolnictwo. Oświata. Pedagogika. Wychowanie

- Dylematy pedagogiki specjalnej /* pod red. Alicji Rakowskiej i Jolanty Baran. – Kraków, 2000. Sygn. 60571
- Fąk Tadrusz: *Wychowanie do rekreacji ruchowej młodzieży szkolnej*. – Wrocław, 2002. Sygn. 60810
- Gawrecki Lechosław: *Technika pracy menedżera oświaty czyli Jak powinien działać profesjonalny dyrektor szkoły : materiały szkoleniowe Studium Doskonalenia Menedżerskiego w Kaliszu dla dyrektorów szkół i pracowników organów prowadzących i nadzorujących szkoły*. – Poznań, 1997. Sygn. 60706
- Hajczuk Roman: *Kul'tura recewogo obscenija : k voprosu obucenija*. – Białystok, 2002. Sygn. 60612
- Integracja w procesie kształcenia i wychowania fizycznego /* red. nauk. Tadeusz Koszyc, Piotr Oleśniewicz. – Wrocław, 2002. Sygn. 60816
- Krasoń Katarzyna, Szafraniec Grażyna: *Dwa światy : ruch dyrektywny i niedyrektywny jako wizualizacja – odkrywanie – poznawanie*. – Kraków, 2000. Sygn. 60851
- Kreatorzy edukacyjnego dialogu /* pod red. Anny Karpińskiej. – Białystok, 2002. Sygn. 60614
- Kubiak-Szymborska Ewa, Zając Dariusz: *Wokół podstawowych zagadnień teorii wychowania*. – Bydgoszcz, 2002. Sygn. 60584
- Marczuk Stanisław: *Orientacje wartościujące nauczycieli w III Rzeczypospolitej*. – Rzeszów, 2001. Sygn. 60576
- Michalski Jarosław: *Być przydatnym zawodowo nauczycielem szkoły specjalnej*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60570
- O'Connor Joseph, Seymour John: *NLP : szkolenie menedżerów i trenerów*. Poznań, 2002. Sygn. 60642
- Parsloe Eric, Wray Monika: *Trener i mentor : udział coachingu i mentoringu w doskonaleniu procesu uczenia się*. – Kraków, 2002. Sygn. 60709
- Rokita Andrzej, Rzepa Tadeusz: *Bawiąc – uczyć się : piłki edukacyjne w kształceniu zintegrowanym*. – Wrocław, 2002. Sygn. 60812
- Tyrała Paweł: *Metodyka wychowania : bliżej nauczycielskiej prakseologii*. – Toruń, 2002. Sygn. 60859

- Usprawnianie, wychowanie i nauczanie osób z głębszym upośledzeniem umysłowym* / pod red. Jana Pileckiego. – Wyd. 2 zm. – Kraków, 2002. Sygn. 60866
- Wspomaganie rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* / pod red. Danuty Osik, Anny Wojnarskiej. – Lublin, 2001. Sygn. 60585

Turystyka, rekreacja, czas wolny, etnografia

- Kolberg Oskar: *Wołyń : suplement do tomu 36*. – Poznań : Wrocław, 2001. Sygn. 60874
- Merski Janusz: *Turystyka kwalifikowana*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60749–60751
- Partnerstwo nauki i praktyki w turystyce – fakty, intencje, potrzeby rozwoju : praca zbiorowa* / pod red. Romany Przybyszewskiej Gudelis i Marka Grabiszewskiego. Bydgoszcz, 2002. Sygn. 60828–60829
- Turystyka i rekreacja ludzi niepełnosprawnych* / pod red. Tadeusza Łobożewicza. – Warszawa, 2000. Sygn. 60678
- Użytkowanie turystyczne parków narodowych : ruch turystyczny, zagospodarowanie, konflikty, zagrożenia* / pod red. Józefa Partyki. – Ojców, 2002. Sygn. 60599

Nauki przyrodnicze

- Anthropologie, biologique : évolution et biologie humaine / éd. Charles Susanne, Esther Rebato, Brunetto Chiarelli. – Bruxelles, 2003. Sygn. 60910
- Błażejczyk Krzysztof: *Znaczenie czynników cyrkulacyjnych i lokalnych w kształtowaniu klimatu i bioklimatu aglomeracji warszawskiej*. – Warszawa, 2002. Sygn. 92162
- Glitsch Ulrich: *Computersimulation in der Biomechanik : ausgewählte Beispiele*. – Sankt Augustin, 2001. Sygn. 60601
- Kozubek Elżbieta Barbara: *Zmiany użytkowania ziemi w regionie tarnobrzeskim pod wpływem uprzemysłowienia w latach 1937–1992 w świetle interpretacji map i obrazów satelitarnych*. – Warszawa, 2002. Sygn. 92161
- Mikrut Adam: *Wybrane metody statystyki opisowej dla pedagogów*. – Kraków, 2001. Sygn. 60586
- Raport o stanie środowiska naturalnego miasta Krakowa za lata 1999–2001 : z analizą porównawczą pięciolecia 1994–1998 : [praca zbiorowa / pod red. Konrada Pawła Turzańskiego i Jadwigi Pauli-Wilgi ; oprac. zespół aut. Małgorzata Mrugała et al.]*. – Kraków, 2002. Sygn. 60817–60818
- Zarys mechanizmów ewolucji* / pod red. Haliny Krzanowskiej i Adama Łomnickiego. – Wyd. 3 zm. (i popr.). – Warszawa, 2002. Sygn. 60870

Medycyna

- Aleksandrowicz Julian, Duda Harry: *Uprogu medycyny jutra*. – Warszawa, 1988. Sygn. 60760

- Antropologia a medycyna i promocja zdrowia. T. 5* / pod red. Andrzeja Malinowskiego, Wiesława Skoczylasa, Anny Jeziorek. – Łódź, 2002. Sygn. 60680
- Borkowski Jacek: *Bioenergetyka i biochemia tlenowego wysiłku fizycznego : dla studentów i trenerów oraz wszystkich tych, którzy są ciekawi, skąd bierze się energia do pracy mięśni.* – Wrocław, 2003. Sygn. 60809
- Clinical biomechanics of the lower extremities* / ed. by Ronald L. Valmassy. – St. Louis, 1996. Sygn. 92177
- Cybulska Elżbieta: *Tajemnice niekonwencjonalnej medycyny.* – Gdynia, 1991. Sygn. 60768
- Elmadfa Ibrahim: *Wielkie tabele kalorii i wartości odżywczych.* – Warszawa, 1999. Sygn. 85245
- Golema Marian: *Charakterystyka procesu utrzymywania równowagi ciała człowieka w obrazie stabilograficznym.* – Wrocław, 2002. Sygn. 60811
- Guzek Jan W.: *Patofizjologia człowieka w zarysie.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60577
- Kempf Hans-Dieter: *Szkola pleców : program profilaktyki i rehabilitacji schorzeń kręgosłupa.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60568
- Kępiński Antoni: *Melancholia.* – Wyd. 3. – Warszawa, 1985. Sygn. 85248
- Kulmatycki Lesław: *Joga dla zdrowia : podręcznik ćwiczeń.* – Wyd. 3. – Warszawa, 2000. Sygn. 60787
- Leviton Richard: *Jak zwiększyć moc mózgu : metody, techniki i ćwiczenia podwyższające sprawność umysłu.* – Konstancin-Jeziorna, 2001. Sygn. 85223
- Lubczyńska-Kowalska Wanda: *Żywność ludzi zdrowych oraz diety w wybranych chorobach wewnętrznych : skrypt dla studentów uczelni medycznych i wychowania fizycznego.* – Wrocław, 2002. Sygn. 60738–60740
- Magiera Leszek, Walaszek Robert: *Masaż sportowy z elementami odnowy biologicznej.* – Kraków, 2003. Sygn. 60858
- Niebrój Lesław, Kosińska Maria: *Rodzina : dziecko i jego potrzeby zdrowotne.* – Katowice, 2003. Sygn. 60872
- Niebrój Lesław, Kosińska Maria: *Rodzina : edukacja zdrowotna i rehabilitacja.* – Katowice, 2003. Sygn. 60873
- Niebrój Lesław, Kosińska Maria: *Rodzina : opieka nad chorym.* – Katowice, 2003. Sygn. 60871
- Pelletier Kenneth R.: *Poradnik medycyny alternatywnej.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60863
- Postępowanie w ostrych zespołach wieńcowych bez przetrwałego uniesienia odcinka ST* / komentarz Andrzej Budaj ; konsult. Bronisław Bednarz. – Warszawa, 2003. Sygn. 60752–60753
- Prętkiewicz-Abacjew Elżbieta: *Kinematyka chodu a postawa ciała dzieci sześciolletnich.* – Gdańsk, 2002. Sygn. 60597
- Program promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień* / Stefan Mieszalski [et al.]. – Warszawa, 2000. Sygn. 60741–60742
- Przewlekła niewydolność krążenia – rozpoznawanie i leczenie : standardy postępowania.* – Warszawa, 2003. Sygn. 60752–60753
- Radetsky Peter: *Niewidzialni najeźdźcy : o wirusach i naukowcach, którzy je ścigają.* – Warszawa, 1998. Sygn. 60795

- Radochoński Mieczysław: *Podstawy psychopatologii dla pedagogów*. – Rzeszów, 2001. Sygn. 60578
- Rehabilitacja medyczna. T. 1, Podstawowa wiedza o rehabilitacji, podstawy anatomiczne i fizjologiczne fizjoterapii i rehabilitacji medycznej, ocena kliniczna i funkcjonalna poszczególnych układów, metody terapeutyczne w rehabilitacji* / pod red. Andrzeja Kwołka. – Wrocław, 2003. Sygn. 60582
- Scudder Barbara: *Okolice medycyny*. – Warszawa, 1991. Sygn. 85247
- Sportmedizin und Sportwissenschaft: historisch-systematische Facetten* / hrsg. Günther Bäuml, Jürgen Court, Wildor Hollmann. – Sankt Augustin, 2002. Sygn. 60600
- Tixa Serge: *Atlas anatomii palpacyjnej: badanie manualne powłok. T. 1, Szyja, tułów i kończyna górna*. – Warszawa, 2003. Sygn. 92181–92182
- Tixa Serge: *Atlas anatomii palpacyjnej: badanie manualne powłok. T. 2, Kończyna dolna*. – Warszawa, Sygn. 92183–92184
- Tombak Michał: *Czy można żyć 150 lat?*. – Łódź, 2003. Sygn. 60836

Hotelarstwo, organizacja i zarządzanie, nauki techniczne

- Aby osiągnąć cel, czyli Jak pisać listy, jak układać ogłoszenia i reklamy, jak prowadzić zebrania i prezentacje, jak przygotowywać raporty, jak rozmawiać przez telefon: praca zbiorowa* / pod red. Kazimierza Sedlaka. Wyd. 3. – Kraków, 1998. Sygn. 85234
- Adair John: *Być liderem*. – Wyd. 2. – Warszawa, 2000. Sygn. 60682
- Armstrong Michael: *Zarządzanie zasobami ludzkimi*. – Wyd. 2. – Kraków, 2002. Sygn. 92170
- Bettger Frank: *Jak przetrwać i odnieść sukces w biznesie*. – Warszawa, 1995. Sygn. 85241
- Bieniok Henryk: *Mini-poradnik menedżera i biznesmena, czyli człowieka sukcesu: (pół żartem, pół serio*. – Wyd. 2. – Kraków, 1997. Sygn. 85237
- Bigham Janet Bernstel, Windhaus Stephen: *Dobra organizacja: praktyczny poradnik dla tych, którzy nie lubią tracić czasu*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60713
- Binder Elżbieta, Binder Bartłomiej: *Reprezentuję firmę: jestem rzecznikiem prasowym, PR, asystentem szefa*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60702
- Bollier David: *Mierzyć wyżej: historie 25 firm, które osiągnęły sukces, łącząc skuteczne zarządzanie z realizacją misji społecznych*. – Warszawa, 1999. Sygn. 60694
- Brdulak Halina, Brdulak Jacek: *Negocjacje handlowe*. – Warszawa, 2000. Sygn. 60721
- Casse Pierre: *Jak negocjować*. – Poznań, 1996. Sygn. 85229
- Donaldson Michael C., Donaldson Mimi: *Negocjacje*. – Warszawa, 1999. Sygn. 60640
- Dubrin Andrew, O'Leary Elizabeth L.: *Przywództwo: praktyczny poradnik dla tych którzy, nie lubią tracić czasu*. – Warszawa, 2001. Sygn. 60727
- Ekonomiczno-finansowe aspekty prowadzenia małych i średnich zakładów hotelarskich* / oprac. Zdzisław Ziomek. – Warszawa, 1998. Sygn. 60567
- Kennedy Gavin: *Negocjować można wszystko: jak za każdym razem dokonać udanej transakcji*. – Wyd. 3 zm. i uaktual. – Warszawa, 1999. Sygn. 85230
- Koch Richard: *Szefem być czyli Najważniejsze 100 dni menedżera w firmie*. – Warszawa, 1997. Sygn. 60704

- Kops George J.: *Prezentacje w biznesie : praktyczny poradnik dla tych, którzy nie lubią tracić czasu.* – Warszawa, 2001. Sygn. 60725
- Kozioł Leszek, Piechnik-Kurdziel Anna, Kopeć Jacek: *Zarządzanie zasobami ludzkimi w firmie : teoria i praktyka.* – Warszawa, 2000. Sygn. 85240
- Kubik Krystyna: *Kultura pracy menedżera.* – Toruń, 2002. Sygn. 60636
- Kwiatkowski Waclaw: *Marketing w hotelach : zastosowanie praktyczne.* – Warszawa, 1997. Sygn. 60562–60563
- Leibovich Mark: *Nowi imperialiści : Bill Gates, Jeff Bezos, Steve Case, Larry Ellison, John Chambers.* – Warszawa, 2003. Sygn. 60698
- Lowe Janet: *Mówi Bill Gates : refleksje największego przedsiębiorcy XX wieku.* – Warszawa, 1999. Sygn. 60639
- Machnik Andrzej: *Jak działać sprawnie i skutecznie.* – Gliwice, 2002. Sygn. 60628
- Majewska-Opielka Iwona: *Umysł lidera : jak kierować ludźmi u progu XXI wieku.* – Konstancin-Jeziorna, 1998. Sygn. 60670
- Martyniak Zbigniew: *Organizacja i zarządzanie : 15 pionierów.* – Kraków ; Kluczbork, 1999. Sygn. 60681
- Miller Michael: *Biznesplan w praktyce.* – Gliwice, 2002. Sygn. 60621
- Oparka Sylwia, Nowicka Teresa, Klepacka Barbara : *Organizacja i technika pracy w hotelarstwie : skrypt praktycznej nauki zawodu.* Cz. 2. – Polanica Zdrój, 2003. Sygn. 60565–60566
- Piąta dyscyplina : materiały dla praktyka : jak budować organizację uczącą się /* Peter M. Senge [et al.]. – Kraków, 2002. Sygn. 60700
- Rządca Robert A., Wujec Paweł: *Negocjacje.* – [Wyd. 2]. – Warszawa, 2001. Sygn. 60720
- Sasin Wiesław: *Biznes plan : poradnik praktyczny.* – Wyd. 5 zaktualiz. – Łódź, 2002. Sygn. 60620
- Seiwert Lothar J., Müller Horst, Labaek-Noeller Anette: *30 minut nauki zarządzania czasem dla ludzi chaotycznych.* – Katowice, 2002. Sygn. 85227
- Sewell Ron: *Jak osiągnąć sukces w interesach.* – Gliwice, 2002. Sygn. 60629
- Tautz-Wiessner Gisela: *Savoir-vivre w życiu zawodowym : dobre obyczaje kluczem do sukcesu.* – Wrocław, 2000. Sygn. 60731
- Tuchołka Hubert, Białecki Piotr Białecki: *Moja firma : jak założyć i skutecznie prowadzić własną działalność gospodarczą.* – Warszawa, 2000. Sygn. 60718
- Vinnicombe Susan, Colwill Nina L.: *Kobieta w zarządzaniu.* – Wrocław, 1999. Sygn. 60687
- Weinstein-Fitzgerald Krystyna: *Jak pisać : abc menedżera.* – Warszawa, 1996. Sygn. 60685
- Witkowski Czesław: *Podstawy hotelarstwa.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60746–60748
- Zarządzanie kadrami : podstawy teoretyczne i ćwiczenia /* pod red. Tadeusza Listwana. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Wrocław, 2000. Sygn. 60711
- Żaro S.W. Zygmunt: *Jak założyć i poprowadzić własną firmę : poradnik dla przedsiębiorców rozpoczynających lub kontynuujących działalność gospodarczą po 1 stycznia 2003 roku według nowych przepisów prawnych.* – Stan prawny na dzień 1 stycznia 2003 r. – Skierniewice, 2003. Sygn. 60632

Sztuka. Architektura

- Architektur und Städtebau im südlichen Ostseeraum zwischen 1936 und 1980 : Publikation der Beiträge zur kunsthistorischen Tagung, veranstaltet vom Caspar-David-Friedrich-Institut, Bereich Kunstgeschichte, der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, 8.–10. Februar 2001 / hrsg. von Bernfried Lichtnau. – Berlin, 2002. Sygn. 60824*
- Der Briefwechsel zwischen Carl Diem und Werner March : „Unsere gemeinsam gelöste Lebensaufgabe“ / bearb. von Karl Lennartz und Thomas Schmidt. – Sankt Augustin, 2002. Sygn. 60602*
- Orzechowska-Kowalska Kazimiera: *Dzieje architektury inaczej. – Kraków, 2003. Sygn. 60819–60822*
- Polski plakat sportowy ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie : wystawa pod patronatem Krystyny Łybackiej Minister Edukacji Narodowej i Sportu, Muzeum Plakatu w Wilanowie, 7 października – 4 listopada 2002 roku / [red. Krzysztof Zuchora ; przekł. na jęz. ang. Iwona Moraczewska]. – Warszawa, 2002. Sygn. 92173*

Sport

- Adams Jack A.: *Lernen, Behalten und Transfer von menschlichen motorischen Fertigkeiten : historischer Überblick und kritische Würdigung der Forschungsansätze. – Kassel, 1989. Sygn. 60755*
- Ambroży Tadeusz, Kaganek Krzysztof: *Fitness – ćwiczenia siłowe : podręcznik dla instruktorów rekreacji ruchowej. – Warszawa, 2002. Sygn. 60823, 60833–60835*
- Bornhoft Simon: *Windsurfing : [podręcznik dla początkujących i nie tylko]. – Warszawa, 2003. Sygn. 92180*
- Bulatova Marina M., Platonov Vladimir N.: *Trening w różnych warunkach geoklimatycznych i pogodowych. – Warszawa, 1996. Sygn. 60767*
- Godek Aleksandra, Falewicz Robert: *Rocznik sportowy. [T. 2, 2002]. – Poznań, 2003. Sygn. 60759*
- Herbert Rolf: *Relaks w 90 sekund : odpoczynek i energia – na każdą porę dnia. – Katowice, 2003. Sygn. 85252*
- I Konferencja Naukowo-Dydaktyczna „Ruch, muzyka i taniec jako element kultury i edukacji” z cyklu Ruch, Muzyka, Taniec, Wrocław 17–19 września 2001 / pod red. Bożeny Siedleckiej i Wojciecha Bilińskiego. – Wrocław, 2002. Sygn. 60814*
- Jackson Jack: *Nurkowanie : [podręcznik dla początkujących i nie tylko]. – Warszawa, 2003. Sygn. 92179*
- Karniewicz Józef, Kochanowicz Kazimierz, Sawczyn Stanisław: *Technika wykonania i metodyka nauczania ćwiczeń gimnastycznych na kółkach. – Gdańsk, 1996. Sygn. 60781*
- Kukulski Janusz: *80 lat KS Cracovia : 1906–1986. – Kraków, 1986. Sygn. 92175*
- Kuźmińska Olga: *Taniec w teorii i praktyce. – Poznań, 2002. Sygn. 60609*

- Lamprecht Toni: *Klettern mit geistig behinderten Menschen : ein Lehr- und Lernkonzept mit praktischen Übungsbeispielen.* – Neuried, 1999. Sygn. 60754
- Lejkin Mark G.: *Wybrane rozdziały biomechaniki w gimnastyce.* – Wyd. 2. – Radom, 1997. Sygn. 60788
- Oficjalne przepisy gry w koszykówkę i podręcznik sędziego: przepisy przyjęte przez Międzynarodową Federację Koszykówki (FIBA) 25–26 lipca 1998 r.* / [red. oraz tł. Jakub Zamojski]. – Warszawa, 1998. Sygn. 60793
- Olex–Mierzejewska Dorota: *Fitness : teoretyczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć : podręcznik dla studentów wychowania fizycznego i instruktorów fitness.* – Katowice, 2002. Sygn. 60675
- Opoka Dorota Maria: *Fitness – sposób na życie.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60830–60832
- Ordylowski Marek: *Historia kultury fizycznej : starożytność– oświecenie.* – Wyd. 3. – Wrocław, 2000. Sygn. 60794
- Origins of biomechanics : factors of regress and progress* / ed. by Stefan Kordecki. – Wrocław, 2002. Sygn. 60815
- Paluszek Krzysztof: *Nowoczesne nauczanie gry w piłkę nożną.* – Wrocław, 2003. Sygn. 60839–60841
- Poprzącki Stanisław: *Wpływ wspomagania przeciwutleniaczami na zdolności wysiłkowe i status antyoksydacyjny mężczyzn.* – Katowice, 2002. Sygn. 60674
- Przepisy zespołowych gier sportowych : w zakresie podstawowym* / pod red. Józefa Wołyńca. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Wrocław, 2003. Sygn. 60845–60847
- Radzińska Mariola, Starosta Włodzimierz: *Znaczenie, rodzaje i struktura skoczności oraz jej uwarunkowania.* – Gorzów, 2002. Sygn. 60605
- Schmidt Richard A.: *Eine Schematheorie über das Lernen diskreter motorischer Fertigkeiten.* – 2. durchges. Aufl. – Kassel, 1994. Sygn. 60758
- Selby Anna, Herdman Alan: *Pilates : kształtowanie ładnej sylwetki ciała : [ćwiczenia do wykonania w domu i na sali gimnastycznej według Alana Herdmana].* – Warszawa, 2003. Sygn. 60843–60844
- Sokołowski Marek: *Sprawność fizyczna hokeisty na trawie i jej pomiar.* – Poznań, 2002. Sygn. 60559–60560
- Stangreciak Ryszard Józef: *Ubezpieczenia osobowe i majątkowe w sporcie.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60842
- Szkice z dziejów kultury fizycznej na pograniczu śląsko–małopolskim do roku 1939 : [praca zbiorowa / pod red. Andrzeja Nowakowskiego].* – Wadowice, 2002. Sygn. 60606–60607
- Trening sportowy na przełomie wieków : X Międzynarodowa Konferencja Naukowo Metodyczna, Spała 26–28 listopada 2001 ; Współczesny sport olimpijski i sport dla wszystkich : VI Międzynarodowy Kongres Naukowy, Warszawa 6–9 czerwca 2002* / red. nauk. Henryk Sozański, Krzysztof Perkowski, Dariusz Śledziwski. – Warszawa, 2002. Sygn. 60598
- Zaremba Zbigniew: *Maratony europejskie : przewodnik.* – Warszawa, 2003. Sygn. 60556
- Zarządzanie marketingiem w organizacji sportowej* / pod red. Kazimierza Perechudy. – Wrocław, 2003. Sygn. 60813

- Zastosowanie metod naukowych na potrzeby sportu : praca zbiorowa / pod red. Tadeusza Ulatowskiego.* – Warszawa, 2002. Sygn. 60837–60838, 60901
- Ze studiów nad polskim dziedzictwem w świecie : księga dedykowana profesorowi Edmondowi Gogolewskiemu / pod red. Leonarda Nowaka i Marka Szczerbińskiego.* – Gorzów Wlkp., 2002. Sygn. 60604

Językoznawstwo. Nauka o literaturze

- Bęza Stanisław: *Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego.* – Wyd. 15 poszerz. – Warszawa, 2000. Sygn. 60764
- Bloch Arthur: *Prawnicze prawa Murphy'ego : zawód jurysty polega na rozprawczaniu prawa.* – Poznań, 2000. Sygn. 85238
- Detz Joan: *Sztuka przemawiania : [nie co mówić, ale jak mówić].* – Gdańsk, 2002. Sygn. 60661
- Hajczuk Roman: *Posobie po russkomu recewomu etyketu.* – Białystok, 2002. Sygn. 60613
- Lemmermann Heinz: *Szkoła dyskusowania : techniki argumentacji, dyskusje, dialogi.* – Wyd. 2. – Wrocław, 1997. Sygn. 60693
- Lemmermann Heinz: *Szkoła retoryki : [ćwiczenia wstępne, prace przygotowawcze, główne zasady sztuki retorycznej.* – Wyd. 2. – Wrocław, 1997. Sygn. 60691
- Lewandowska–Tarasiuk Ewa: *Sztuka wystąpień publicznych czyli Jak zostać dobrym mówcą.* – Wyd. 2 uzup. – Warszawa, 2001. Sygn. 60664
- Łastik Aneta: *Poznaj swój głos : [twoje najważniejsze narzędzie pracy].* – Warszawa, 2002. Sygn. 60648
- Matasek Maciej: *Gramatyka angielska dla zaawansowanych.* – Poznań, 2003. Sygn. 60826–60827
- Phillips Colin: *Idioms, collocations and word formations : a book of practical English exercises – thematically arranged so as to be of maximum benefit to students and teachers alike.* – Poznań, 2000. Sygn. 60825
- Turk Christopher: *Sztuka przemawiania.* – Wrocław, 1999. Sygn. 60662

Geografia. Opisy krajów. Podróże

- Altman Jack, Krauthamer Ky: *Praga.* – Bielsko–Biała, 2003. Sygn. 60881
- Ameryka Południowa / red. Katarzyna Szczyńska.* – Warszawa, 2003. Sygn. 60593
- Azja Południowo-Wschodnia / red. Katarzyna Szczyńska.* – Warszawa, 2003. Sygn. 60592
- Benson Andrew, Fisher Teresa, Hyman Clarissa: *Barcelona.* – Bielsko–Biała, 2003. Sygn. 60875
- Fabijański Paweł: *23 parki narodowe.* – Poznań, 2002. Sygn. 60588
- Figiel Stanisław: *Gorce : przewodnik turystyczny.* – Warszawa, 2001. Sygn. 85219
- Fisher Teresa, Wyn–Jones Mario, Benson Andrew: *Paryż.* – Bielsko–Biała, 2003. Sygn. 60880

- Gauldie Robin, Peregrine Anthony: *Prowansja i Lazurowe Wybrzeże*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85259
- Gauldie Robin: *Grecja kontynentalna*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85255
- Gauldie Robin: *Wyspy greckie*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85260
- Gerrard Mike, Dailey Donna: *Paryż*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85258
- Grabowski Tadeusz, Marczakowski Paweł: *Roztoczański Park Narodowy*. – Warszawa, 2002. Sygn. 85268
- Hanna Nick, Stanford Emma: *Karaiby*. – Warszawa, 2003. Sygn. 60591
- Harper Damian: *Chiny*. – Warszawa, 2003. Sygn. 60589
- Jepson Tim: *Rzym*. – Bielsko-Biała, 2003. Sygn. 60882
- Kruczek Zygmunt, Sacha Stefan: *Europa : geografia turystyczna*. – Kraków, 2003. Sygn. 60852
- Kruczek Zygmunt, Sacha Stefan: *Geografia atrakcji turystycznych Polski*. – Wyd. 3 uzup. i popr. – Kraków, 2001. Sygn. 60784
- Kujawa-Pawlaczyk Jolanta, Pawlaczyk Paweł: *Drawieński Park Narodowy*. – Warszawa, 2002. Sygn. 85262
- Kuługa Adam: *Czechy : latem i zimą*. – Mysłowice, 2003. Sygn. 85220
- Macdonald Phil, Parkes Carl: *Tajlandia*. – Warszawa, 2002. Sygn. 60590
- McDonald George, Catliff Sarah: *Cypr*. – Bielsko-Biała, 2003. Sygn. 60877
- Murphy Paul: *Wyspy Kanaryjskie*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85261
- Nowy Jork* / [aut. Danny Mangin et al.]. – Bielsko-Biała, 2003. Sygn. 60879
- Nyka Józef: *Tatry Polskie : przewodnik*. – Wyd. 12. – Latchorzew, 2000. Sygn. 85249
- Pawlak Roman: *Polska : zabytkowe ratusze*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85221
- Płonczyński Jacek: *Perciami Alp Julijskich : Słowenia – Włochy : przewodnik dla turystów górskich : najciekawsze trasy na najwyższe szczyty Alp Julijskich, Via ferraty, Dolina Soczy, historia bitew nad Isonzo*. – Kraków, 2003. Sygn. 85269
- Rąkowski Grzegorz: *Polska egzotyczna Cz. 2*. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Pruszków, 2002. Sygn. 85266
- Rąkowski Grzegorz: *Polska egzotyczna Cz. 1*. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Pruszków, 1999. Sygn. 85265
- Różycki Andrzej, Piotrowski Wiesław, Iwaniuk Arkadiusz: *Poleski Park Narodowy*. – Warszawa, 2002. Sygn. 85264
- Sattin Anthony, Franquet Sylvie: *Egipt*. – Bielsko-Biała, 2003. Sygn. 60878
- Scheunemann Jürgen: *Berlin*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85254
- Szałas-Kumik Agnieszka, Kumik Piotr: *Rodos : przewodnik*. – Kraków, 2002. Sygn. 85267
- Szczerba Tadeusz: *Choczańskie Wierchy i okolica : Słowacja : przewodnik turystyczny*. – Gliwice, 2001. Sygn. 85243
- Taylor Hugh, McCrossman Moira, Carter Elizabeth: *Szkocja*. – Bielsko-Biała, 2003. Sygn. 60883
- Turcja* / pod red. Suzanne Swan. – Warszawa, 2003. Sygn. 60884
- Williams Roger: *Londyn*. – Warszawa, 2003. Sygn. 85256
- Wypychowska Dorota, Szymoński Przemysław: *Park Narodowy „Ujście Warty”*. – Warszawa, 2002. Sygn. 85263
- Zopp Leandro, Venturini Gian Enrico: *Chorwacja*. – Warszawa, 2003. Sygn. 60876

Zygmańska Barbara: *Góry Choczańskie : przewodnik turystyczny*. – Warszawa, 2003.
Sygn. 85242

Historia. Biografie

Europa Środkowa – nowy wymiar dziedzictwa : materiały międzynarodowej konferencji zorganizowanej w dniach 1–2 czerwca 2001 : [1991–2001] / red. nauk. Jacek Purchla. – Kraków, 2002. Sygn. 60853

W służbie Polsce i emigracji : księga dedykowana profesorowi Edwardowi Szczepankowi / pod red. Leonarda Nowaka i Marka Szczerbińskiego. – Gorzów Wlkp., 2002. Sygn. 60603

Współcześni uczeni polscy : słownik biograficzny. T. 4, S – Ż / red. nauk. Janusz Kapuścik. – Warszawa, 2002. Sygn. 56399/4

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Adres i środki łączności	5
Dni i godziny otwarcia Agend Udostępniania	6
Artykuły	7
Renata Kamińska-Włodarczyk, Bożena Siwiec-Kurczab: <i>Problemy oceny dorobku naukowego w Polsce. Cz. 2</i>	7
Doniesienia	20
Małgorzata Nahotko: <i>Informacja o Międzynarodowej Środowiskowej Konferencji Naukowej nt. „Public relations: biblioteki, wydawnictwa, informacja naukowa”</i>	20
Informacje	22
Konferencje naukowe, Sympozja, Kongresy – rok 2002, 2003. Oprac. Elżbieta Budkiewicz	22
Biblioteka Główna w Internecie. Oprac. Renata Mroczek	27
Bazy danych i czasopims on-line. Oprac. Renata Mroczek	31
Wykaz nowości wprowadzonych do zbiorów . Oprac. Małgorzata Nahotko	33